

På egna meriter?

Den anmälda brottsligheten i Södermanlands
och Västmanlands län

Rikspolisstyrelsen

brå

brottsförebyggande rådet

På egna meriter?

Den anmälda brottsligheten i Södermanlands
och Västmanlands län

Brå – centrum för kunskap om brott och åtgärder mot brott

Brottsförebyggande rådet (Brå) verkar för att brottsligheten minskar och tryggheten ökar i samhället. Det gör vi genom att ta fram fakta och sprida kunskap om brottslighet, brottsförebyggande arbete och rättsväsendets reaktioner på brott.

Denna rapport kan laddas ner från Brå:s webbsida, www.bra.se,
och från polisens webbsida www.polisen.se

Produktion:

Brottsförebyggande rådet, Information och förlag,
Box 1386, 111 93 Stockholm
Telefon 08-401 87 00, fax 08-411 90 75, e-post info@bra.se
Brå på Internet www.bra.se

Författare: Leif GW Persson, Johanna Hagstedt

Layout: Anna Gunneström

© Brottsförebyggande rådet 2009

ISBN 978-91-86027-48-3

Innehåll

FÖRORD	5
INLEDNING	6
Syfte	6
Metod	6
Jämförbara län	6
BROTTSUTVECKLINGEN OCH BROTTSNIVÅN	8
Kommunala variationer	11
DEN "FAKTISKA" BROTTSLIGHETEN	12
Nationella trygghetsundersökningen (NTU)	12
Skolundersökningen om brott (SUB)	12
Vårddata	13
POLISENS ARBETE	15
STRUKTURELLA FÖRKLARINGSVARIABLER	16
LOKALA FÖRKLARINGSVARIABLER	17
Södermanland	17
Västmanland	17
SLUTSATSER	19
REFERENSER	22
BILAGOR	23
<i>Bilaga 1.</i> Presentation av datakällor ochvariabler	23
<i>Bilaga 2.</i> Presentation av de studerade länen	27
<i>Bilaga 3.</i> Statistik över anmälda brott	30
<i>Bilaga 4.</i> Förändring i antalet anmälda brott åren 2006 till 2008	36
<i>Bilaga 5.</i> Andelar anmälda brott i centralort i förhållande till population	37
<i>Bilaga 6.</i> Anmälda brott på kommunnivå	39
<i>Bilaga 7.</i> Sammanställning av siffror ur Nationella trygghetsundersökningen (åren 2006-2008)	45
<i>Bilaga 8.</i> Sammanställning av siffror ur Skolundersökningen om brott (åren 2001, 2003 och 2005)	48
<i>Bilaga 9.</i> Sjukvårdsdata	50
<i>Bilaga 10.</i> Tabeller och figurer till avsnittet om polisens arbete	51
<i>Bilaga 11.</i> Redovisning av strukturella förklaringsvariabler	52
<i>Bilaga 12.</i> Enkät	53

Förord

Denna rapport är resultatet av ett samarbete mellan Rikspolisstyrelsen och Brottsförebyggande rådet samt polismyndigheterna i Södermanlands och Västmanlands län. Bakgrunden är kortfattat följande.

Den anmälda brottsligheten i Södermanlands och Västmanlands län är betydligt högre än förväntat. Med undantag för Stockholms län har man således den högsta rapporterade kriminaliteten i landet. Man kan tänka sig olika förklaringar till detta.

För det första att den högre brottsnivån är skenbar i den meningen att den inte är ett uttryck för en högre faktisk brottslighet utan i stället beror på till exempel skillnader i den statistiska redovisningen, en högre anmälningsbenägenhet eller en operativ inriktning av det polisiära arbetet som resulterar i fler anmälda brott.

För det andra att skillnaderna är reella och således återspeglar en högre faktisk brottsnivå, vilket i sin tur kan bero på till exempel närheten till storstaden Stockholm eller att man på grund av befolkningens sammansättning och andra strukturella faktorer har en högre kriminalitet ”på egna meriter”. Givetvis måste man också vara klar över att flera av de ovan nämnda orsakerna kan ligga bakom de skillnader som vi kan iaktta.

Den här frågan har sedan drygt ett år tillbaka varit föremål för diskussioner mellan Rikspolisstyrelsen och de närmast berörda polismyndigheterna. Under våren gav Rikspolischefen därför ett uppdrag till professor Leif GW Persson vid Rikspolisstyrelsen att utreda problemet i samarbete med företrädare för polisen i Södermanland och Västmanland samt Brottsförebyggande rådet.

Följande personer har medverkat i detta arbete: Från Rikspolisstyrelsen professor Leif GW Persson, från Polismyndigheten i Södermanlands län chefen för förvaltningsenheten Robert Wallén, chefen för kriminalunderrättelsetjänsten Fredrik Wallén och chefen för operativa avdelningen Torbjörn Johansson, från Polismyndigheten i Västmanlands län kommissarie Torbjörn Larsson och polismästare Per Ågren, från Brottsförebyggande rådet generaldirektören Jan Andersson, chefen på Enheten för forskning och utveckling, Felipe Estrada, och projektassistenten Ingrid Schmidt. Ansvarig utredare har varit Johanna Hagstedt vid Brottsförebyggande rådet.

Resultatet redovisas i denna rapport.

Stockholm i december 2009

Generaldirektör Jan Andersson
Brottsförebyggande rådet

Professor Leif GW Persson
Rikspolisstyrelsen

Inledning

Syfte

I denna rapport har vi studerat brottsligheten i Södermanlands och Västmanlands län. Den rådande uppfattningen är att båda länen har en högre nivå anmälda brott än vad som är förväntat. Syftet är därför att beskriva de anmälda brotternas utveckling och nivå samt att försöka utröna om antalet anmälda brott speglar en högre faktisk brottslighet genom att undersöka faktorer som kan förklara brottsnivån.

Frågeställningarna är:

- a) Har Södermanlands och Västmanlands län ett högt antal anmälda brott i förhållande till andra jämförbara län enligt den officiella anmälningsstatistiken?
- b) Speglar den anmälda brottsligheten en högre faktisk brottslighet? Vad har andra källor som Nationella trygghetsundersökningen, Skolundersökningen om brott, Socialstyrelsens vårddata och polisens egen verksamhetsstatistik att säga om brottsligheten i dessa län?
- c) Vad beror den eventuellt högre nivån av anmälda och faktiska brott på? Vilka strukturella och lokala faktorer kan förklara en sådan skillnad?

Metod

Undersökningen utgår i första hand från kriminalstatistiken men också från statistik som bygger på siffror från den Nationella trygghetsundersökningen (NTU), Skolundersökningen om brott (SUB), Socialstyrelsens vårddata samt polisens egen verksamhetsstatistik. De olika källorna valdes för att spegla nivån av anmälda brott men också för att försöka komma åt den ”faktiska” brottsligheten. Målsättningen var att de olika källorna tillsammans ska kunna ge en så bra beskrivning som möjligt av brottsligheten i de olika länen. Då det inte var möjligt att närmare granska alla brottstyper valde vi ut ett antal underkategorier av brott. Dessa består av alla stora brottskategorier men även vissa utvalda brottstyper för att få med brott som varierar med avseende på mörkertal och upptäcktsrisk.

Uppgifter har även hämtats från Statistiska centralbyrån (SCB), Socialstyrelsen, Statens folkhälsoinstitut med flera, avseende strukturella bakgrundsvariabler som kan påverka brottsnivåerna. En enkät om lokala faktorerers inverkan på brottsligheten har också skickats ut och besvarats av poliser med lokal kännedom om Södermanland och Västmanland.

För en närmare presentation av dessa datamaterial och en redovisning av vilka variabler som har använts samt övriga metodologiska avväganden, se bilaga 1.

Jämförbara län

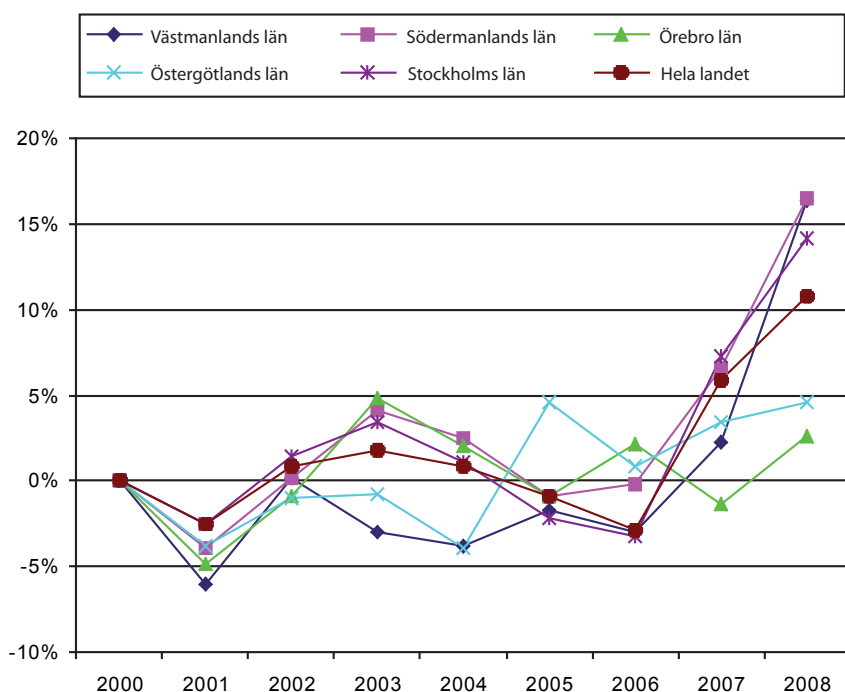
För att beskriva brottslighetens nivå och utveckling i Södermanland och Västmanland krävs att dessa län sätts i relation till andra jämförbara län för att kunna dra slutsatser om nivån är högre eller lägre eller om utvecklingen avviker på något sätt. Det är för att utesluta att de förändringar som skett i Södermanland och Västmanland inte skett i alla län. De län som har valts för jämförelser är för det första Örebro och Östergötland. De anses lämpliga att jämföra med Södermanland och Västmanland i en sammanställning som SCB gjort på uppdrag av Rikspolisstyrelsen för att gruppera jämförbara polismyndigheter. Hänsyn har tagits till demo-

grafiska, socioekonomiska och geografiska faktorer (SCB 2004). Även Stockholm har valts som jämförelselän för att brottsligheten där är hög, och en hypotes är att närheten till huvudstaden har ett visst inflytande över brottsligheten i de studerade länen. Till sist görs också en jämförelse med riksgenomsnittet. För en presentation av de fem länen som jämförs i rapporten, se bilaga 2.

Brottsutvecklingen och brottsnivån

Kriminalstatistiken har använts för att få en bild av de anmälda brotternas utveckling och nivå. Man ska komma ihåg att statistiken visar just antalet anmälda brott och inte är en direkt avspeglning av det faktiska antalet brott som begås. Det finns tre omständigheter som bestämmer hur statistiken över anmälda brott ser ut: statistiska förhållanden, rättsliga förhållanden samt faktiska förhållanden. Eftersom både de statistiska och rättsliga förhållandena är lika över landet kan man utesluta dem som förklaringar till variationen mellan de studerade länen. Kvar står alltså de faktiska förhållandena (där också anmälningsbenägenhet och mörkertal ingår), och det är dessa som är fokus för denna rapport.

Figur 1 nedan visar att antalet anmälda brott har ökat från år 2006 och framåt samt att denna ökning är större för Södermanland (en ökning med 2 204 anmälda brott per 100 000 invånare) och Västmanland (en ökning med 2 367 anmälda brott per 100 000 invånare) än för de andra länen och landet i sin helhet (Örebro län = +364, Östergötlands län = +574, och genomsnitt för hela landet = +1 447). Det gör att Södermanland och Västmanland snarare är jämförbara med Stockholm när det gäller förändringen i antalet anmälda brott som där har ökat med 2 512 per 100 000 invånare. För att se utvecklingen över tid för de anmälda brotten i varje län för ett antal utvalda brottskategorier, se tabellerna i bilaga 3.

Figur 1. Procentuell förändring i antalet anmälda brott per 100 000 invånare i Södermanland, Västmanland, Örebro, Östergötland, Stockholm och landet totalt åren 2000 till 2008. Källa: Brottsförebyggande rådet.

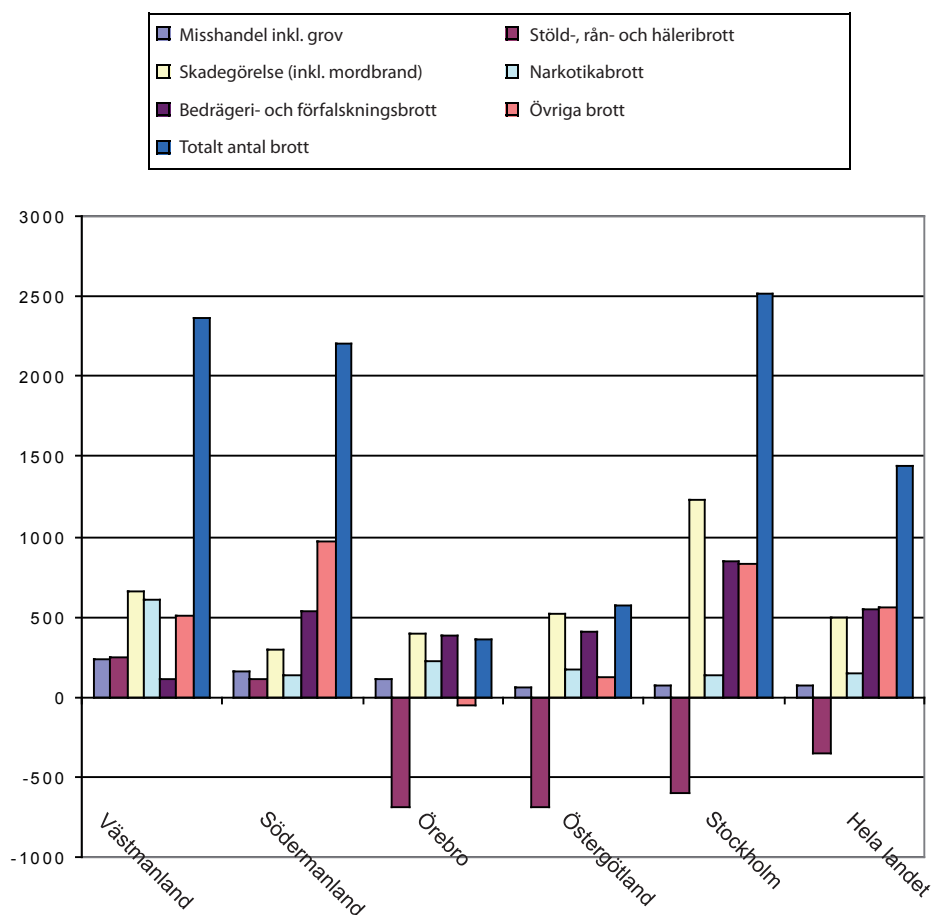
Bryts antalet anmälda brott ner på enskilda brottskategorier syns att flest antal anmälda brott i Södermanland och Västmanland finns inom kategorierna stöld, skadegörelse, narkotikabrott, misshandel och trafikbrott (se bilaga 3). De fyra förstnämnda (alla utom trafikbrott) är dessutom sådana kategorier där förändringen under de senaste två åren varit stor. Tillsammans förklarar de med andra ord majoriteten av det ökade antalet anmälningar i de två länen.

En femte brottskategori där förändringen också varit stor i Södermanland är

bedrägerier. Det är också en stor brottskategori och kan därför förklara en del av uppgången i länet. Bedrägerier är dock till stor del beroende av andra myndigheter och instanser för upptäckt och speglar därför varken allmänhetens eller polisens reaktivitet mot dessa brott. Det är svårt att avgöra om antalet anmälningar beror på ett större antal brott eller på att samarbetet mellan polis och de aktörer som anmäler bedrägeribrott fungerar bra. Kategorin har utelämnats i den följande framställningen då det inte finns några alternativa källor som tar upp bedrägeribrott på ett tillfredsställande sätt. Det skulle dock vara intressant att titta närmare på den i ett annat sammanhang.

För att klargöra finns mindre brottskategorier som procentuellt sett ökat mer (till exempel inbrottsstölder), men även stora brottskategorier där den procentuella ökningen är liten (till exempel trafikbrott). Dessa kategorier har dock ett mycket begränsat förklaringsvärde för de senaste årens ökning av anmälda brott. Fokus kommer därför att ligga på de brottskategorier som kan förklara den största delen av ökningen i antalet anmälda brott.

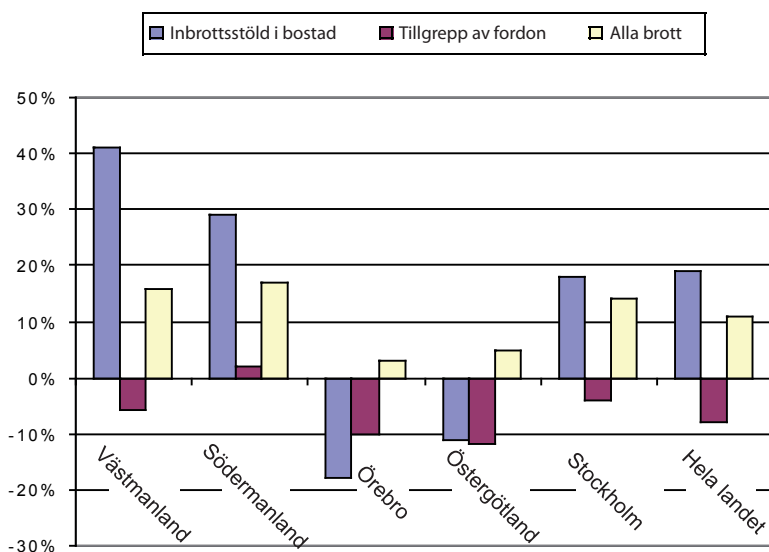
Figur 2 nedan visar de nämnda brottskategoriernas del av den totala ökningen i antalet anmälda brott (den blåa stapeln). Av figuren går att utläsa att antalet misshandelsbrott ökat mer i Södermanland och Västmanland än i de övriga länen. En intressant skillnad är att medan stöldbrotten minskat rejält i de övriga länen har man i både Södermanland och Västmanland en ökning. Västmanland har också en stor ökning i antalet anmälningar om narkotika- och skadegörelsebrott, medan Södermanland har en ökning i antalet bedrägeribrott. Brottskategorierna som förklarar ökningen i antalet anmälda brott är med andra ord till stor del desamma för de båda länen, däremot skiljer det sig något i hur ökningen fördelar sig över de olika brottstyperna. För att se förändringen för alla studerade brottstyper, se bilaga 4.

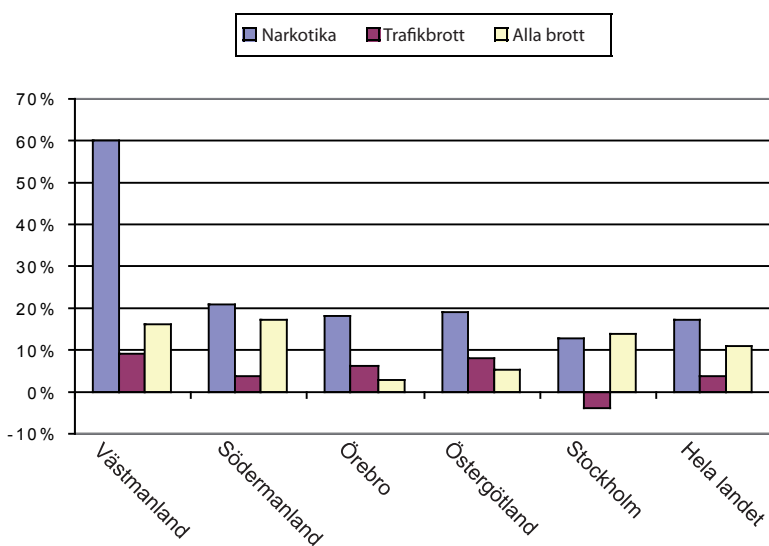
Figur 2. Förändring i antalet anmälda brott per 100 000 invånare för de mest betydande brottstyperna mellan år 2006 och 2008 i Södermanland, Västmanland, Örebro, Östergötland, Stockholm och landet i sin helhet.

Vissa brottstyper i kriminalstatistiken kan ge indikationer om ökningen i antalet anmälda brott beror på att fler utsätts för brott eller för att polisen blivit bättre på att upptäcka och anmäla brott. En analys av förändringen i antalet anmälda brott visar att uppgången i Södermanland och Västmanland troligen beror på båda dessa omständigheter.

Figur 3 ger exempel på två brottstyper, inbrottsstöld i bostad och tillgrepp av fordon, där mörkertalet är mycket litet och där man med stor säkerhet kan säga att förändringen i antalet anmälda brott beror på en faktisk förändring i utsatthet. Figur 4 däremot, visar exempel på sådana brott där antalet anmälningar är ytterst beroende av polisens insatser. Få narkotika- och trafikbrott skulle komma till rättsväsendets kännedom om inte polisen anmälde dem.

Figur 3. Procentuell förändring av antalet anmälda inbrottsstöld i bostad, tillgrepp av fordon och alla brott totalt i Södermanland, Västmanland, Örebro, Östergötland, Stockholm och landet i sin helhet mellan åren 2006 och 2008.

Figur 4. Procentuell förändring av antalet anmälda narkotikabrott, trafikbrott och alla brott totalt i Södermanland, Västmanland, Örebro, Östergötland, Stockholm och landet i sin helhet mellan åren 2006 och 2008.

Vi kan redan här dra slutsatsen att ökningen i antalet anmälda brott beror både på en faktisk ökning och på polisens prioriteringar och arbetssätt, men att det skiljer sig beroende på vilken brottskategori som studeras.

Kommunala variationer

Om man jämför på kommunnivå inom varje län finns en del variationer när det gäller antalet anmälningar inom olika brottstyper. Ett förhållande som brukar medföra en högre brottsnivå är graden av urbanisering. Det kan innebära att brottsligheten i den största kommunen i länet är oproportionerligt stor och utgör det stora problemet. För att studera centralortens roll för brottsligheten i respektive län har en kvot räknats ut för varje brottstyp (andelen brott i centralorten i proportion till andelen i befolkningen som bor i den). Är förhållandet jämnt (värde=1) finns det ingen överrepresentation av brott i förhållande till befolkningens mängd. Ett högre värde (över 1) indikerar en större andel brott i centralorten. (Bilaga 5 visar alla värden.) Resultaten visar att det finns en liten överrepresentation, vilket är helt förväntat i och med att konsekvenserna av urbanisering är att befolkningstätheten ökar och tillfällena för att begå brott blir fler. Västerås kommun har till exempel 53,9 procent av befolkningen i länet men står för 55,9 procent av de anmälda brotten och Eskilstuna kommun har 35,4 procent av befolkningen men står för 39,2 procent av de anmälda brotten. Mönstret är liknande för de övriga länen. Ökningen i antalet anmälda brott beror inte på ett oproportionerligt stort inflytande från centralorten.

Variationerna mellan de olika kommunerna i varje län har också studerats (se bilaga 6). Sammantaget verkar det finnas ett mönster av fler anmälda brott ju fler invånare det finns och ju större kommunen är. Det är rimligt med tanke på att brottstillfällena ökar samtidigt som polisens verksamhet troligen är intensivare i de större städerna vilket medför en ökad upptäcktsrisk. Individens benägenhet att åka till större städer för att gå ut på krogen etc. har sannolikt också en effekt. Det finns vissa avvikelser och för enskilda brottskategorier, särskilt de mindre, sprutar statistiken. Tidsserierna visar dock att antalet anmälda brott för vissa mindre brottstyper kan skilja sig mycket från år till år och antalen, som kan vara mycket små, är starkt beroende av enskilda händelser.

Inom ramen för detta projekt finns inte möjlighet att i detalj analysera varje kommun för sig på ett sätt som skulle behövas för att närmare kunna uttala sig om de lokala variationerna. Det finns dock tidigare forskning på området där alla kommuner i landet jämförts avseende faktisk och förväntad stöld- och våldsbrottsnivå. Enligt rapporten hade Västmanland kommuner som låg på en påtagligt högre nivå än vad som var förväntat: Västerås och Norberg avseende stöld och Fagersta, Hallstahammar och Surahammar avseende våld. Södermanland hade ingen motsvarighet när det gällde stöld, men kommunerna Flen och Gnesta låg på en påtagligt högre nivå när det gällde våld (Brå, rapport 2002:5).

Den "faktiska" brottsligheten

All brottslighet upptäcks och anmäls inte. Det finns ett mer eller mindre stort mörkertal beroende på brottstyp. För att få en uppfattning om huruvida den anmälda brottsligheten speglar den faktiska brottsnivån görs i detta avsnitt en jämförelse mellan anmälningsstatistiken och statistik som bygger på Nationella trygghetsundersökningen (NTU), Skolundersökningen om brott (SUB) och vårddata. Här kan skillnader i brottslighet och utsatthet men också eventuella skillnader i anmälningsbenägenhet framträda mellan de olika länen. Med andra ord kommer man närmare den "faktiska" brottslighetens omfattning.

Nationella trygghetsundersökningen (NTU)

Utdragen ur den Nationella trygghetsundersökningen som gjorts för denna studie visar att det finns små skillnader mellan länen både när det gäller nivån av utsatthet för brott mot person och egendomsbrott av olika slag (se bilaga 7). Skillnaderna är inte statistiskt säkerställda i de flesta fallen då antalet svaranden är litet på vissa frågor, och det inte går att utesluta att de olikheter som finns beror på slumpen. Inga signifikanta avvikelser finns när det gäller andelen berusade offer och gärningspersoner, andelen åtalade eller platsen för våldsbrott. I Stockholm är det statistiskt säkerställt att fler går ut och roar sig. Andelen brottsutsatta personer eller hushåll skiljer sig inte för Södermanlands eller Västmanlands län för någon brottskategori. När det gäller det totala antalet händelser finns bara en skillnad: Södermanland och Västmanland har ett signifikant lägre antal sexualbrott än Stockholm, Örebro och landet i sin helhet. Tittar man på anmälningsbenägenheten utmärker sig dock Västmanland. Länet har en högre anmälningsbenägenhet vid cykelstöld, stöld ur eller från fordon samt vid den övergripande kategorin egendomsbrott.

Ser man till den tidigare forskningen som baseras på NTU där nivåer av utsatthet och anmälningsbenägenhet med mera studerats är det inget av de studerade länen som avviker nämnvärt förutom Stockholms län när det gäller utsatthet för brott mot person (signifikant högre) och Örebro län när det gäller utsatthet för egendomsbrott (signifikant högre). Den del av undersökningen som berör förtroendet för rättsväsendet visar dock att de svarande i Västmanland har ett signifikant högre förtroende för polisen än de svarande i de övriga länen. Både siffrorna i denna studie och tidigare forskning baserad på NTU visar alltså att det inte finns några betydande skillnader mellan länen när det gäller utsatthet för brott (Brå 2009a).

Resultaten i denna del av studien indikerar att nivån på antalet anmälningar i Södermanland och Västmanland i huvudsak beror på andra omständigheter än att fler personer utsätts för brott och att en sådan omständighet i Västmanland kan vara anmälningsbenägenheten.

Skolundersökningen om brott (SUB)

Skolundersökningen om brott visar att Södermanland inte avviker nämnvärt från jämförelselänen eller riksgenomsnittet när det gäller ungdomars deltagande i brott och andra problembeteenden. Västmanland avviker däremot från de andra länen avseende nivå på en rad olika variabler (se bilaga 8). Om än inte alltid statistiskt säkerställt så framstår ett tydligt mönster där niondeklassare i Västmanland uppger sig ha fler problembeteenden och en högre egen brottslighet än i de övriga stu-

derade länen. De mest betydande skillnaderna är att fler ungdomar uppger sig ha deltagit i stöld- och skadegörelsebrott samt druckit sig berusade. Detta pekar på ett problem med ungdomsbrottslighet som kan förklara en del av den förhöjda brottsnivån i länet, dels för att ungdomar utgör den mest brottsaktiva gruppen i befolkningen, dels för att många brott begås under påverkan av alkohol.

Ovanstående resultat ligger i linje med de slutsatser som drogs i Brå:s rapport Ungdomar och brott i Sveriges län 1995–2005 som visar att Västmanland ligger signifikant högre, medan Södermanland tvärtom ligger under medel (se tabellen nedan).

Tabell 1. Andelen niondeklassare som uppger sig ha begått stöld-, skadegörelse- eller våldsbrott samt andelen högbelastade svarande (uppger sig ha begått minst 16 brott).

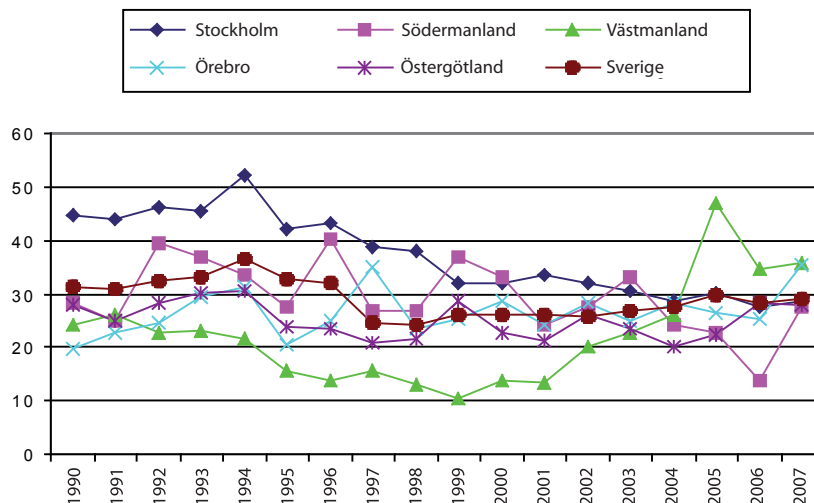
* = statistiskt signifikant skillnad jämfört med snittet för hela landet.

Län	Stöld	Skadegörelse	Våld	Högbelastade individer
Södermanland	56,7	36,1	16,4	8,7
Västmanland	62,4 *	41,5 *	21,0 *	11,8
Hela landet	57,6	36,4	18,1	10,3
Stockholm	59,6 *	37,6 *	22,6 *	13,0 *
Örebro	57,2	31,8 *	16,0	8,1 *
Östergötland	56,4	36,1	18,8	10,1

Källa: Brå, rapport 2007:30.

Vårddata

I figur 5 redovisas antalet patienter som vårdats för yttre våldsskador. Denna typ av vårddata kan användas som en alternativ indikator på våldsbrottens utveckling givet att våldsbrottens grovhet fördelar sig strukturellt lika om antalet våldsbrott ökar.

Figur 5. Antalet patienter vårdade för yttre våldsskador per 100 000 invånare i de olika länen under åren 1990 till 2007. Källa: Socialstyrelsen.

Såväl för Södermanland, Örebro och Östergötland som för landet i sin helhet är utvecklingen stabil med en tendens till minskning under åren 1990 till 2007. Antalet vårdade patienter ligger mellan cirka 20 och 40 per 100 000 invånare. Stock-

holm uppvisar en större minskning, från ca 45 till strax under 30 patienter per 100 000 invånare. Västmanland avviker från mönstret genom en ökning från år 2000 som gör att länet har haft det högsta antalet vårdade patienter under de senaste tre åren. Detta ger visst stöd för att ökningen i antalet våldsbrottsanmälningar också speglar en faktisk ökning, även om det är osäkert hur stor denna ökning är. Samtidigt kan det bero på ändrade rapporteringsrutiner och vådrutiner kring behandlingen av patienter med skador från yttre våld.

I Södermanland vårdades år 2007 en större andel män och en större andel personer i åldern 15 till 29 år. Det ger ett visst stöd för att fler våldsbrott i offentliga miljöer begås i länet. För fler detaljer om ålder och kön på de vårdade se bilaga 9.

Polisens arbete

Nivån på anmälda brott i förhållande till den faktiska brottsligheten kan också bero på polisens eget arbete. Det finns brottstyper som sällan upptäcks och anmäls utan polisens egna insatser, till exempel narkotika- och trafikbrott. Anmälningssstatistiken visar att dessa kategorier av brott är bland dem som ökat mest. Egna rapporter från polismyndigheterna i de studerade länen nämner också att dessa brottskategorier prioriterats särskilt. Det ökade antalet narkotika- och trafikbrottsanmälningar är troligen ett resultat av detta mer än någon faktisk ökning i antalet brott.

Utöver benägenheten att upptäcka egeninitierade brott finns fler variabler som kan användas som mått på effektivitet eller bidra till en ökad effektivitet inom polismyndigheterna och därmed bidra till det ökade antalet anmälningar. I undersökningen har några sådana variabler studerats. I texten kommer endast betydelsefulla skillnader att tas upp men en sammanställning av alla variabler finns i bilaga 10.

När det gäller polismyndigheternas kapacitet finns vissa skillnader. Västmanland har fler anställda poliser per 100 000 invånare än Södermanland, Örebro och Östergötland men det ekonomiska anslaget per polis är lägre än i alla andra län förutom Örebro. Södermanland skiljer sig däremot inte nämnvärt mot Örebro och Östergötland i antalet anställda poliser men har det högsta anslaget av alla län. Det beror på att polismyndigheten i Södermanland har fler civilanställda och att en andel av resurserna är avsatta för Skavsta flygplats.

Polisens ambitionsnivå, som är beroende av motivationen, har enligt Holgersson (2005), ett direkt samband med polisens ålder, eller snarare antalet år i tjänst. Det finns stora variationer i till exempel antalet initierade ärenden bland poliser som arbetat under en kort eller lång tid i samma tjänst. Därför har åldersfördelningen på de olika polismyndigheterna studerats. Denna faktor är också något som nämns i enkätsvaren (se utförligare nedan) där ”unga” och ”hungriga” poliser beskrivs ha en inverkan på antalet anmälningar som görs. Skillnaden i åldersfördelningen i de studerade polismyndigheterna är liten mellan länen när det gäller andelen poliser i åldrarna 19 till 34 år, däremot har Södermanland och Västmanland en mindre andel poliser i åldrarna 45 och över jämfört med Örebro och Östergötland. Jämför man sedan Södermanland och Västmanland i detalj när det gäller poliser i yttre tjänst skiljer det sig med endast tre till antalet (195 respektive 198 poliser) och medelåldern för dem båda är 39 år.

Forskning från Brå har visat att en annan faktor som har ett stort förklaringsvärde för ökningen i antalet anmälda brott är den så kallade upptagningsbenägenheten, det vill säga benägenheten för polisen att själv ta upp anmälningar (Brå, rapport 2009:1). I rapporten kommer man fram till att förändringen i upptagningsbenägenhet kan förklara 40 procent av ökningen av misshandelsanmälningarna mellan obekanta sedan år 2001. Det är sannolikt att upptagningsbenägenheten kan förklara en del av uppgången i antalet misshandelsanmälningar i Västmanland och Södermanland men den bidrar troligen också till den generella ökningen som märks av i hela landet.

Strukturella förklaringsvariabler

Den kriminologiska forskningen har visat att det finns en rad strukturella faktorer som har ett samband med förekomsten av brott (se till exempel Estrada & Nilsson 2006 och 2007, Clausen 2009). Skillnader mellan länen när det gäller demografi, mätt i exempelvis befolkningstäthet, och socioekonomiska förhållanden, mätt i exempelvis andelen sysselsatta, kan med andra ord ha ett förklaringsvärde för skillnader i brottsnivån. I undersökningen har en rad förklaringsvariabler som har ett känt samband med brottslighet jämförts för att hitta eventuella skillnader mellan länen. För att se alla variabler och värdena för de olika länen, se bilaga 11.

På det stora hela är skillnaderna små mellan de studerade länen. Det är förväntat då det handlar om ganska stora geografiska enheter och skillnaderna, som kan vara stora mellan kommuner och bostadsområden, till stor del försvinner på aggregerad nivå. Det finns dock vissa skillnader som kan ha betydelse för både Södermanlands och Västmanlands brottsnivå. Tabell 2 visar de variabler där variationen mellan länen bedöms vara mest intressant. Båda länen har till exempel en högre befolkningskoncentration.

Södermanlands län har den största förändringen i arbetslöshet, ett högt antal biståndshushåll och det lägsta antalet högutbildade bland de studerade länen. Södermanland har också den högsta utflyttningen. Länet avviker dock inte på några övriga variabler och alkoholförsäljningssiffrorna är mycket låga.

I Västmanlands län finns vissa tecken på social marginalisering då sysselsättningsgraden och medianinkomsten å ena sidan är högre men antalet biståndshushåll, invandrare och utflyttade också är det. Det har även skett en större förändring i arbetslösheten än i jämförelselänen. För Västmanland avviker även alkoholförsäljningssiffrorna från Systembolaget där försäljningen ligger något över genomsnittet.

Tabell 2. Strukturvariabler som har ett känt samband med brottslighet redovisat på Södermanland, Västmanland, Örebro, Östergötland, Stockholm och landet i sin helhet.

Län Strukturvariabler	Södermanland	Västmanland	Örebro	Östergötland	Stockholm	Hela landet
Befolkningskoncentration snitt åren 2007 och 2008 (antalet invånare per kvadratkilometer)	44	49	32	40	302	23
Förändring i arbetslöshet (i procent mellan 2007 och 2008)	16	9	0	-1	14	17
Antal biståndshushåll per 100 000 invånare (år 2007)	3 111	3 119	2 492	2 839	2 203	2 286
Antal utflyttade per 100 000 invånare år 2008	3 186	3 024	2 787	2 859	2 300	–
Alkoholförsäljning på Systembolaget i liter 100-procentig sprit per invånare över 15 år (år 2008)	3,81	5,41	4,87	4,74	6,47	5,38

Lokala förklaringsvariabler

I detta avsnitt redovisas svaren från den enkät som besvarats av poliser och kommundienstämänner i Västmanland och Södermanland. I enkäten ställdes frågor om lokala faktorer som påverkar brottsligheten i den egna kommunen eller närpolisområdet. Enkäten och följebrevet finns i bilaga 12. I avsnittet presenteras även relevanta resultat och fakta ur rapporter och analyser som polismyndigheterna själva gjort om brottsligheten i deras län. Även där nämns vissa lokala omständigheter som har betydelse för brottsligheten.

Södermanland

I Södermanland bidrar konsumtion av alkohol och narkotika starkt till de brott som sker (främst stöld- och våldsbrott utöver narkotikabrott). Gärningspersonerna är ofta ungdomar och enskilda eller grupper av kända kriminella missbrukare. Man påpekar att till och med enskilda personer har effekt på statistiken, och minskningar i antalet anmälda brott kan märkas vid ett eventuellt fängelsestraff. Det är ett känt faktum att en stor del av alla brott begås av en väldigt liten andel av befolkningen och att det för vissa brottstyper som rån och sexuella övergrepp till och med kan handla om att en procent av befolkningen begår nittionio procent av brotten. Det är därför mycket troligt att antalet brott är starkt beroende av vissa brottsaktiva individer.

Något som också nämns i enkätsvaren är ett visst kriminellt inflytande från Stockholm. Det beror dels på att kriminella flyttar till länet, dels på att brottsaktiva grupperingar med koppling till Stockholm begår brott i området. Det kan till exempel vara fråga om omfattande inbrottsstölder i länets många sommarstugor.

Polisen har kartlagt utomhusvåldet och det pågår satsningar för att öka polisens närvaro i krogmiljöer och på andra offentliga platser där våld förekommer, inte sällan i samband med alkoholförtäring. En analys av ett antal misshandelsanmälningar visar också att polisen själv tar upp en andel av anmälningarna, det vill säga att upptagningsbenägenheten spelar in. Prioriteringen av narkotikabrott, men även trafikbrott, uppges ha gett effekt, vilket stöds av anmälningsstatistiken. Liksom i Västmanland tros de nya anmälningsrutinerna bidra till att fler anmäler brott. I enkätsvaren från Södermanland nämns också att poliskåren förnygrats och att en ökning i antalet ”unga, hungriga” poliser bidrar till att fler anmälningar görs.

Västmanland

I enkätsvaren nämns i huvudsak de brottstyper som statistiken också visar har bidragit mest till ökningen i antalet anmälda brott. Vålds-, stöld- och skadegörelsebrottens omfattning kopplas i hög grad till förekomsten av alkohol och narkotika, dels hos ungdomar, dels hos personer, ofta missbrukare, som är kända sedan tidigare av polisen och som kan betecknas som livsstilskriminella.

När det gäller polisens egna insatser nämns att prioriteringen av narkotikabrott har gett genomslag i statistiken. För misshandelsbrotten framgår av både enkäten och polisens egna rapporter att utomhusvåldet är ett problem som både identifierats och kartlagts och som man jobbar aktivt mot genom att vara synlig i krogmiljöer och liknande. En naturlig följd av detta är att fler brott upptäcks och anmäls. Införandet av ett smidigare anmälningsförfarande, bland annat med hjälp av Internet, tros också bidra till att fler anmäler brott som de utsatts för. I enkätsvaren

nämns också att toleransen för vålds- och skadegörelsebrott har minskat, vilket troligen lett till större benägenhet att anmäla sådana brott. Detta är dock antagligen inget specifikt för just dessa län utan en utveckling som är generell för landet i sin helhet (Brå 2008).

Slutsatser

Södermanland och Västmanland har ett högre antal anmälda brott och även en större ökning i antalet anmälda brott under de senaste två åren än andra jämförbara län. De brottskategorier där ökningen varit störst är misshandels-, stöld-, skadegörelse- och narkotikabrott. Den anmälda brottslighetens nivå och utveckling beror på faktorer som påverkar alla brottstyper men även på faktorer som är specifika för varje enskild brottstyp. Faktorerna är både sådana som påverkar den faktiska brottsnivån och sådana som påverkar antalet anmälda brott genom att till exempel påverka anmälningsbenägenheten eller upptäcktsrisken.

Slutsatsen är att ökningen i antalet anmälningar beror på en faktisk ökning i antalet brott inom vissa brottstyper (till exempel inbrottsstöld), en ökad anmälningsbenägenhet (i Västmanland vid egendomsbrott) och en ökad upptäcktsrisk (i och med polisens prioriteringar av vissa brottstyper). Både nivån och ökningen av antalet anmälda brott beror alltså på en kombination av dessa tre faktorer. I vilken grad de förklarar ökningen varierar dock mellan länen.

Studien visar att de största kommunerna (där centralorterna i länen finns) inte bidrar oproportionerligt mycket till antalet anmälningar. Rapporten visar också att det finns både strukturella och lokala faktorer som kan ha betydelse för, eller bidra till, antalet anmälningar i varje län. Västmanlands län skiljer sig från de övriga studerade länen i skolundersökningen om brott och när det gäller alkoholförsäljning. I SUB uppger niondeklassarna att de begått fler brott och deltagit i fler problembeteenden. Det behöver dock inte betyda att ungdomsbrott och alkoholkonsumtion inte bidrar till brottsligheten i Södermanland, något som också bekräftas i de enkätsvar som erhållits därifrån som pekar på just dessa två faktorer som starkt bidragande till anmälningarnas nivå och utveckling.

I tabell 3 och 4 nedan sammanfattas de indikatorer som kan ha betydelse för antalet anmälda brott i Södermanlands respektive Västmanlands län. Endast de indikatorer som är specifika för de två länen redovisas, med andra ord nämns inte sådana faktorer som bidrar till att antalet anmälda brott ökar i hela landet. I var sin kolumn redovisas både de faktorer som har betydelse för den faktiska brottsligheten och de som har betydelse för hur många brott som anmäls. Det finns fält för varje brottstyp och för alla brottstyper tillsammans. I den sista kolumnen dras sedan en slutsats om vad ökningen i den anmälda brottsligheten troligtvis beror på utifrån resultaten i rapporten. Det ska påpekas att det säkerligen finns andra faktorer och samband som är specifika för de två länen och som har betydelse för hur den anmälda brottsligheten ser ut men som inte har studerats inom ramen för denna undersökning (alternativt inte gett signifikanta resultat).

Tabell 3. Indikatorer som har betydelse för antalet anmälda misshandels-, stöld-, skadegörelse- och narkotika-brott samt alla brott totalt i Södermanland.

Södermanland			
Problembrott (anmälningar)	Indikatorer av faktisk brottnivå	Övriga indikatorer som påverkar antalet anmälningar	Slutsats
Misshandel	– Enkätsvaren tar upp kopplingen mellan alkohol och våld som stora problem – Ökning i antalet vårdade för yttre våldsskador under det senaste året. Andelen män och yngre personer är högre	– Polisen har jobbat med synlighet i krogmiljöer m.m.	Det höga antalet anmälningar beror troligen på en ökad upptäcktsrisk och därmed fler anmälningar i och med polisens prioriteringar
Stöld	– Enkätsvaren nämner missbrukare och livsstilskriminella – Enkätsvaren nämner kriminell inflyttning resulterande i inbrottsstölder i sommarstugor		Nivån i antalet anmälda brott beror troligen på ett faktiskt högre antal begångna stöldbrott
Skadegörelse	– Enkätsvaren nämner missbrukare och livsstilskriminella	– Anmälningsbenägenheten har ökat enligt enkätsvaren	Anmälningsbenägenheten slår troligtvis starkast, men det går inte att utesluta att det även begås fler skadegörelsebrott
Narkotikabrott	– Enkätsvaren nämner narkotika som ett stort problem	– Prioriteras av polisen och beskrivs i enkäterna och polisens egna rapporter som att det givit resultat	Det höga antalet anmälningar beror troligtvis på förhöjd upptäcktsrisk i och med polisens prioritering
Alla brottstyper	– Både alkohol och narkotika anses bidra till mycket av den brottslighet som sker – Förekomsten av missbrukare och kriminella bidrar till antalet anmälda brott – Hög befolkningskoncentration – Stor förändring i arbetslöshet med fler boståndshushåll, hög utflyttning och färre högutbildade	– Lägre andel poliser i hög ålder – Enkätsvaren beskriver unga, hungriga poliser som tar upp många anmälningar	Ökningen och nivån i antalet anmälningar beror på en kombination av ökad faktisk brottslighet, ökad anmälningsbenägenhet och ökad upptäcktsrisk

Tabell 4. Indikatorer som har betydelse för antalet anmälda misshandels-, stöld-, skadegörelse- och narkotika-brott samt alla brott totalt i Västmanland.

Västmanland			
Problembrott (anmälningar)	Indikatorer av faktisk brottnivå	Övriga indikatorer som påverkar antalet anmälningar	Slutsats
Misshandel	– Hög andel ungdomar som uppges ha druckit sig berusade – Enkätsvaren tar upp alkohol och våld som stora problem – Alkoholförsäljningssiffror visar en hög konsumtionsnivå – Fler vårdade för yttre våldsskador	– Polisen har jobbat med synlighet i krogmiljöer m.m.	Det höga antalet anmälningar beror troligen både på en faktisk hög nivå av brott men även ökad upptäcktsrisk och därmed fler anmälningar i och med polisens prioriteringar
Stöld	– Enkätsvaren nämner missbrukare och livsstilskriminella – Hög andel ungdomar uppger deltagande i stöldbrott	– Större anmälningsbenägenhet vid egendomsbrott, särskilt cykelstöld och stöld ur fordon enligt NTU	Nivån beror troligen på en kombination av både faktiska förhållanden och anmälningsbenägenhet
Skadegörelse	– Hög andel ungdomar uppger deltagande i skadegörelsebrott – Enkätsvaren nämner missbrukare, livsstilskriminella och ungdomar som utövare av skadegörelse	– Enligt enkäterna har anmälningsbenägenheten ökat	Anmälningsbenägenheten slår troligtvis starkast, men det går inte att utesluta att det även begås fler skadegörelsebrott
Narkotikabrott	– Enkätsvaren nämner narkotika som ett stort problem	– Prioriteras av polisen och beskrivs i enkäterna som att det givit resultat	Det höga antalet anmälningar beror troligtvis på förhöjd upptäcktsrisk i och med polisens prioritering
Alla brottstyper	– Alkoholförsäljningssiffrorna är höga – Fler boståndshushåll, invandrare, hög utflyttning och stor förändring i arbetslöshet – Fler ungdomar som uppger problembeteenden och deltagande i brott	– Fler anställda poliser med en lägre andel i högre åldrar – Enkäterna nämner en generellt förhöjd anmälningsbenägenhet hos allmänheten	Ökningen och nivå i antalet anmälningar beror på en kombination av ökad faktisk brottslighet, ökad anmälningsbenägenhet och ökad upptäcktsrisk

Referenser

- Brottsförebyggande rådet, Brå (2002). *Brottsnivåerna i landets kommuner. En statistisk undersökning*. Rapport 2002:5. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2006). *Konsten att läsa statistik om brottslighet*. Rapport 2006:1. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2007). *Ungdomar och brott i Sveriges län 1995–2005*. Rapport 2007:30. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2008). *Den nationella skolundersökningen om brott 1995–2005. Teknisk rapport*. Rapport 2008:2. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2009a). *NTU 2008. Om utsatthet, trygghet och förtroende*. Rapport 2009:2. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2009b). *Misshandel mellan obekanta. Kan fler brott klaras upp? Del 2*. Rapport 2009:1. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2009c). *NTU 2008. Teknisk rapport*. Rapport 2009:3. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Clausen, Susanne (2009). *Kriminalitetsnivåerna i kommuner och politikredse – baserat på ny kommuneindelning och ny politikredsindelning*. Justitsministeriets Forskningkontor. April 2009.
- Estrada, F. & Nilsson, A. (2007). Risky neighbourhood or individuals at risk? The significance of neighbourhood conditions for violent victimisation in residential areas. *Journal of Scandinavian studies in criminology and crime prevention*, vol 8, 2–21.
- Estrada, F. & Nilsson, A. (2006). *Segregation och utsatthet för egendomsbrott – betydelsen av bostadsområdets resurser och individuella riskfaktorer*. Institutet för framtidsstudier. Arbetsrapport 2006 nr 5.
- Holgersson, S. (2005). *Yrke: POLIS. Yrkeskunskap, motivation, IT-system och andra förutsättningar för polisarbete*. Avhandling nummer 13. Institutionen för datavetenskap, Linköpings universitet. Linköping.
- Rikspolisstyrelsen (2008). *Polisens årsredovisning 2008*. Stockholm: Rikspolisstyrelsen.
- SCB (2004). *Jämförelse mellan myndigheter. Ett försök att gruppera polismyndigheter och polisområden med liknande struktur avseende faktorer som påverkar brottsärenden och allmänna ärenden samt motverkar en effektiv tidsanvändning*. SCB på uppdrag av Rikspolisstyrelsen, intern arbetsrapport.
- SOU 2005:82. *Personer med tungt missbruk – stimulans till bättre vård och behandling*. Socialdepartementet, Utredningen En vårdöverenskommelse om missbrukarvården. Stockholm: Fritzes.

Bilagor

Bilaga 1. Presentation av datakällor och variabler

Den officiella kriminalstatistiken

Brå har ansvaret för produktionen av den officiella kriminalstatistiken. Till den officiella kriminalstatistiken hör brottsstatistiken som bland annat innehåller siffror över anmälda brott. Statistiken påverkas i hög grad av att anmälningsbenägenheten är olika för olika brott och att det finns många brott som inte upptäcks. I brottsstatistiken framgår vilka brott som registreras och hur utvecklingen av anmälda brott ser ut över tid.

Brottsstatistiken består av alla brott som registreras av polis, tull eller åklagare. När en anmälan gjorts under en rubricering ligger den kvar oavsett om det visar sig att brottet egentligen varit ett annat eller om gärningen inte varit ett brott alls.

Ur kriminalstatistiken används följande uppgifter:

- Statistiken över anmälda brott
- Antalet misstänkta personer
- Andelen uppklarade brott (tekniskt uppklarade samt personuppklarade)
- Antalet lagförda personer

Sedan år 1975 finns brottsstatistik på länsnivå och sedan år 1996 på kommunnivå. För att kunna göra jämförelser presenteras de flesta siffror som antalet brott per 100 000 invånare. Vid tolkningen av statistiken över ibland små geografiska enheter ska man vara försiktig, då förändringar i mörkertalet, tillfälliga variationer, befolkningsstrukturen, bortfall och förändringar i till exempel länsindelningen kan ge stora utslag som inte beror på en förändring i den faktiska brottsligheten. Så är fallet i denna studie där Heby kommun från första januari 2007 flyttades från Västmanland och numera tillhör Uppsala.

För mer information om kriminalstatistiken se Brå, rapport 2006:1, *Konsten att läsa statistik om brottslighet*.

Nationella trygghetsundersökningen - NTU

Nationella trygghetsundersökningen är en årligen återkommande undersökning som har genomförts av Brå sedan år 2006. Undersökningen behandlar fyra frågeområden:

- Utsatthet för brott (tio brottstyper undersöks som också är representerade i kriminalstatistiken och de personer som uppger att de utsatts får besvara följdfrågor om brottets karaktär).
- Otrygghet och oro för brott (här ställs frågor om oro för egen och närståendes utsatthet och allmän oro).
- Förtroende för rättsväsendet (frågor ställs om rättsväsendet i stort men också för enskilda myndigheterna polisen, åklagarna, domstolarna och kriminalvården).

- Brottsoffers erfarenheter i samband med brott och av rättsväsendet (de som uppger att de utsatts för brott får besvara frågor om sina erfarenheter av kontakter med rättsväsendets myndigheter).

NTU är en alternativ källa till information om utsatthet för brott med mera som inte finns tillgänglig i den officiella kriminalstatistiken.

NTU bygger på ett nationellt slumpmässigt urval av personer i åldern 16–79 år. Varje år intervjuas 20 000 personer och år 2008 låg svarsfrekvensen på 76 procent. Bortfallet korrigeras för att resultaten ska bli så representativa som möjligt. Datainsamlingen genomförs av SCB genom telefonintervjuer eller hemskickade enkäter. Resultaten redovisas efter följande redovisningsgrupper: kön, ålder, utbildningsnivå, bakgrund, typ av boendeort samt geografisk indelning i län och kommuner. För mer information om NTU se Brå, rapport 2009:2, *NTU 2008. Om utsatthet, trygghet och förtroende* och den tekniska rapporten 2009:3, *NTU 2008. Teknisk rapport*.

I denna rapport baseras siffrorna på både 2007 och 2008 års undersökningar för att få ett större underlag. Redovisningen är på så detaljerad nivå som möjligt, dock tillåter inte materialet att vissa siffror redovisas på grund av att de är för små.

Ur Nationella trygghetsundersökningen har följande variabler använts:

- Utsatthet för egendomsbrott (övergripande kategori)
- Utsatthet för brott mot person (övergripande kategori)
- Utsatthet för de specifika brottstyperna
 - stöld (cykel, fordon, inbrott)
 - våldsbrott
 - hot
 - sexualbrott
 - rån
- Övriga variabler:
 - Anmälningbenägenhet totalt
 - Anmälningbenägenhet egendomsbrott
 - Anmälningbenägenhet brott mot person
 - Har du själv blivit åtalad för brott?
 - Hur ofta går du ut och roar dig?
 - Plats för utsatthet vid misshandel.

Skolundersökningen om brott – SUB

Skolundersökningen om brott har, med undantag för år 2007, genomförts vartannat år sedan 1995. I den får ett riksrepresentativt urval elever i årskurs nio svara på frågor om utsatthet för brott, egen brottsaktivitet och andra problembeteenden. Undersökningen genomförs med hjälp av en anonym enkätundersökning som fylls i av mellan 6 000 och 10 000 individer. Syftet är att föra statistik över nivån på och utvecklingen av ungdomsbrottsligheten.

Liksom vid alla enkätundersökningar finns ett visst bortfall (där en del av de mest belastade individerna troligen ingår) och en risk för över- och underrapportering. Utgångspunkten är dock att dessa metodproblem ser likartade ut för alla län som ingår i undersökningen. För mer information om SUB se Brå, rapport 2008:2 *Den nationella skolundersökningen om brott 1995–2005 Teknisk rapport*.

För denna studie har materialen för åren 2001, 2003 och 2005 slagits ihop för att skapa större statistisk säkerhet och kunna bryta ner materialet på länsnivå. Totalt ingår 6 911 personer från de fem studerade länen i materialet.

Ur Skolundersökningen om brott har följande variabler använts:

- Utsatthet för stöld, cykelstöld, våld och hot
- Om man anmält det brott (cykelstöld, lindrigt respektive grovt våld och hot) som man utsatts för till polisen
- Eget deltagande i stöld (cykel, fordon, ur fordon, inbrott)
- Eget deltagande i våldsbrott
- Eget deltagande i skadegörelse
- Eget deltagande i rån
- Burit kniv som vapen
- Rökt hasch eller marijuana
- Prövat annan narkotika
- Druckit sig berusad
- Om man åkt fast för polisen
- Om man blivit mobbad
- Om man själv mobbat någon.

Sjukvårdsdata

Socialstyrelsen ansvarar för statistiken inom områdena folkhälsa, hälso- och sjukvård, hälsoskydd, smittskydd och socialtjänst. Inom ramen för detta förs statistik om antalet personer som behandlats för våldsskador inom slutenvården samt antalet tillfällen då någon vårdats för sådana skador. Denna statistik kan användas som ett mått på förekomsten av våldsbrott inom ett visst län.

Följande sjukvårdsdata har använts:

- Antalet patienter som behandlats inom slutenvård för skador orsakade av yttre våld från annan person uppdelat på kön och ålder
- Antal vårdtillfällen behandlade inom slutenvård för skador orsakade av yttre orsaker uppdelat på kön och ålder.

Polisens verksamhetsstatistik

Följande uppgifter har använts ur polisen egen verksamhetsstatistik:

- Antalet anställda
- Uppgifter om anslagsfördelning
- Åldersfördelning bland de anställda.

Strukturella variabler

Det finns en rad strukturella faktorer som den kriminologiska forskningen har visat har ett samband med förekomsten av brott (se till exempel Estrada & Nilsson 2006 och 2007, Clausen 2009). Skillnader mellan länen när det gäller demografi, mätt i exempelvis befolkningstäthet, och socioekonomiska förhållanden, mätt i exempelvis andelen sysselsatta, kan med andra ord ha ett förklaringsvärde för

skillnader i brottsnivån. I undersökningen har en rad förklaringsvariabler som har ett känt samband med brottslighet jämförts för att hitta eventuella skillnader mellan länen. Nedan listas de variabler som valts ut i undersökningen:

- Befolkningsmängd
- Befolkningskoncentration
- Andel ungdomar i åldern 13–19 år
- Andel män
- Andel med utländsk bakgrund
- Utbildningsnivå, andel med högskole-, universitets- eller forskarutbildning
- Sysselsättningsnivå
- Andel arbetslösa
- Förändring i arbetslöshet
- Antal biståndshushåll
- Medianinkomst
- Skilsmässofrekvens
- Antal utflyttade
- Andel 0–21-åringar som bor med ensamstående mamma
- Valdeltagande senaste val
- Andel frikyrkomedlemmar
- Antal utskänkningstillstånd
- Alkohol försäljning på Systembolaget
- Andel som fått en narkotikadiagnos
- Andel som fått en alkoholdiagnos
- Antal narkotikamissbrukare
- Antal alkoholmissbrukare

Enkät om faktorer som kan påverka brottsligheten lokalt

Eftersom det kan finnas omständigheter som inte syns i strukturella förklaringsvariabler men som har stort genomslag på brottsligheten på lokal nivå har Brå inom ramen för undersökningen skickat ut en enkät till poliser. I enkäten ställs frågor om förändringar i brottslighet som beror på lokala faktorer eller ändringar i polisens eget arbete på senare tid. De svarande har fått uppge vilka brottstyper det rör sig om samt om de har någon uppfattning om varför förändringarna skett och vad de beror på.

Enkäten har distribuerats i Västmanland och Södermanland med hjälp av kontaktpersoner hos respektive polismyndighet. Den har besvarats av poliser i närpolisområden som har särskild kännedom om de lokala förhållandena i ett visst område. Totalt har enkäten besvarats av 16 personer, 9 svaranden från Västmanland och 7 från Södermanland. Den geografiska spridningen hos de svarande har varit god.

Bilaga 2. Presentation av de studerade länen

Här presenteras länen i korthet genom angivelse av invånarantal, befolkningstäthet, centralort, antalet kommuner och antalet invånare i dessa samt kommunens tillhörighet enligt Sveriges kommuner och landstings kommungruppsindelning (ger en bild av vilken typ av kommun det rör sig om). Samtliga siffror är för år 2008.

Södermanlands län

Södermanlands län har 267 524 invånare och en befolkningstäthet på 43,8 personer per kvadratkilometer. Centralorten är Eskilstuna som har 94 785 invånare. Det innebär att 35,4 procent av befolkningen i länet bor i centralorten. I länet finns nio kommuner.

Tabell 1. Namn, invånarantal och kommungruppsstillhörighet för respektive kommun i Södermanlands län.

Kommun	Kommungrupp	Invånarantal
Eskilstuna	Större städer	94 785
Flen	Övriga kommuner, 12 500–25 000 invånare	16 133
Gnesta	Pendlingskommuner	10 179
Katrineholm	Övriga kommuner, mer än 25 000 invånare	32 207
Nyköping	Övriga kommuner, mer än 25 000 invånare	50 973
Oxelösund	Varuproducerande kommuner	11 170
Strängnäs	Övriga kommuner, mer än 25 000 invånare	31 715
Trosa	Pendlingskommuner	11 362
Vingåker	Övriga kommuner, mindre än 12 500 invånare	9 000

Källa: Sveriges Kommuner och Landsting.

Västmanlands län

Västmanlands län har 249 974 invånare och en befolkningstäthet på 48,6 personer per kvadratkilometer. Centralorten är Västerås som har 134 684 invånare. Det innebär att 53,9 procent av befolkningen i länet bor i centralorten. I länet finns tio kommuner. Tidigare hade länet elva kommuner men Heby hör från och med år 2007 till Uppsala län (ca 13 000 invånare).

Tabell 2. Namn, invånarantal och kommungruppsstillhörighet för respektive kommun i Västmanlands län.

Kommun	Kommungrupp	Invånarantal
Arboga	Övriga kommuner, 12 500–25 000 invånare	13 301
Fagersta	Varuproducerande kommuner	12 267
Hallstahammar	Övriga kommuner, 12 500–25 000 invånare	15 014
Kungsör	Pendlingskommuner	8 170
Köping	Övriga kommuner, 12 500–25 000 invånare	24 740
Norberg	Pendlingskommuner	5 749
Sala	Övriga kommuner, 12 500–25 000 invånare	21 365
Skinnskatteberg	Övriga kommuner, mindre än 12 500 invånare	4 622
Surahammar	Varuproducerande kommuner	10 062
Västerås	Större städer	134 684

Källa: Sveriges Kommuner och Landsting.

Örebro län

Örebro län har 277 732 invånare och en befolkningstäthet på 32,5 personer per kvadratkilometer. Centralorten är Örebro som har 132 277 invånare. Det innebär att 47,6 procent av befolkningen i länet bor i centralorten. I länet finns tolv kommuner.

Tabell 3. Namn, invånarantal och kommungruppstillhörighet för respektive kommun i Örebro län.

Kommun	Kommungrupp	Invånarantal
Askersund	Övriga kommuner, mindre än 12 500 invånare	11 386
Degerfors	Övriga kommuner, mindre än 12 500 invånare	9 839
Hallsberg	Övriga kommuner 12 500–25 000 invånare	15 256
Hällefors	Övriga kommuner, mindre än 12 500 invånare	7 361
Karlskoga	Övriga kommuner mer än 25 000 invånare	29 872
Kumla	Pendlingskommuner	20 157
Laxå	Varuproducerande kommuner	5 870
Lekeberg	Pendlingskommuner	7 111
Lindesberg	Övriga kommuner 12 500–25 000 invånare	23 099
Ljusnarsberg	Övriga kommuner, mindre än 12 500 invånare	5 129
Nora	Övriga kommuner, mindre än 12 500 invånare	10 375
Örebro	Större städer	132 277

Källa: Sveriges Kommuner och Landsting.

Östergötlands län

Östergötlands län har 423 169 invånare och en befolkningstäthet på 39,9 personer per kvadratkilometer. Det finns två centralorter, Linköping som har 141 863 invånare och Norrköping som har 128 060 invånare. Tillsammans bor nästan 64 procent av befolkningen i länet i någon av centralorterna. I länet finns 13 kommuner.

Tabell 4. Namn, invånarantal och kommungruppstillhörighet för respektive kommun i Östergötlands län.

Kommun	Kommungrupp	Invånarantal
Boxholm	Pendlingskommuner	5 260
Finspång	Varuproducerande kommuner	20 589
Kinda	Övriga kommuner, mindre än 12 500 invånare	9 885
Linköping	Större städer	141 863
Mjölby	Övriga kommuner mer än 25 000 invånare	25 654
Motala	Övriga kommuner mer än 25 000 invånare	41 953
Norrköping	Större städer	128 060
Söderköping	Pendlingskommuner	13 959
Vadstena	Övriga kommuner, mindre än 12 500 invånare	7 475
Valdemarsvik	Övriga kommuner, mindre än 12 500 invånare	7 852
Ydre	Glesbygdskommuner	3 726
Åtvidaberg	Övriga kommuner, mindre än 12 500 invånare	11 543
Ödeshög	Övriga kommuner, mindre än 12 500 invånare	5 350

Källa: Sveriges Kommuner och Landsting.

Stockholms län

Stockholms län har 1 981 263 invånare och en befolkningstäthet på 303,9 personer per kvadratkilometer. Den största kommunen utgörs av Stockholms kommun som har 810 120 invånare. Det innebär att 40,9 procent av befolkningen i länet bor i centralorten. I länet finns 26 kommuner.

Tabell 5. Namn, invånarantal och kommungruppstillhörighet för respektive kommun i Stockholms län.

Kommun	Kommungrupp	Invånarantal
Botkyrka	Förortskommuner	80 055
Danderyd	Förortskommuner	30 851
Ekerö	Förortskommuner	24 779
Haninge	Förortskommuner	74 968
Huddinge	Förortskommuner	94 209
Järfälla	Förortskommuner	64 355
Lidingö	Förortskommuner	43 111
Nacka	Förortskommuner	85 661
Norrtälje	Övriga kommuner mer än 25 000 invånare	55 528
Nykvarn	Pendlingskommuner	9 035
Nynäshamn	Pendlingskommuner	25 499
Salem	Förortskommuner	15 177
Sigtuna	Pendlingskommuner	38 372
Sollentuna	Förortskommuner	62 097
Solna	Förortskommuner	65 289
Stockholm	Storstäder	810 120
Sundbyberg	Förortskommuner	36 079
Södertälje	Större städer	84 753
Tyresö	Förortskommuner	42 332
Täby	Förortskommuner	62 266
Upplands-Bro	Förortskommuner	38 248
Upplands Väsby	Förortskommuner	22 682
Vallentuna	Förortskommuner	28 954
Vaxholm	Förortskommuner	10 747
Värmdö	Förortskommuner	37 376
Österåker	Förortskommuner	38 720

Källa: Sveriges Kommuner och Landsting.

Bilaga 3. Statistik över anmälda brott

Tabell 1. Utvecklingen av antalet anmälda brott per 100 000 invånare i Södermanlands län uppdelat på olika brottskategorier åren 1990 till 2008.

Södermanlands län	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Totalt antal brott	12635	12813	13517	12533	11973	12328	11714	12388	12406	12520	13016	12507	13032	13570	13359	13244	13326	14203	15530
Misshandel inkl. grov	480	489	622	681	655	688	703	638	726	734	747	717	749	775	841	959	995	1056	1152
Misshandel utomhus	217	225	299	293	304	334	310	293	319	335	344	342	368	365	415	467	509	540	562
Våld mot tjänsteman	50	43	43	44	37	46	42	35	39	33	35	28	45	39	26	44	46	50	52
Sexualbrott	53	49	128	125	109	101	93	122	84	117	106	140	126	136	133	174	166	170	211
Våldtäkt utomhus inkl. grov	7	3	8	5	5	6	5	4	7	5	5	10	8	5	11	11	16	10	14
Olaga hot	..	..	..	..	..	..	..	..	83	430	464	505	559	497	568	591	649	695	775
Stöld-, rån- och häleribrott	7521	7687	8070	7091	6619	7042	6811	7777	7244	7213	7344	6862	7021	7299	6852	6221	5772	5535	5886
Tillgrepp av fordon	2197	2164	2264	2056	1874	2023	1968	2010	1771	1910	1870	1883	1659	1630	1578	1398	1357	1281	1379
Inbrottsstöld i bostad	179	193	202	158	188	173	187	198	175	190	165	165	163	171	147	121	121	158	156
Rån inkl. grovt	42	46	45	56	44	40	45	59	46	73	116	100	105	111	94	76	75	67	93
Butiksran	5	7	5	8	4	5	3	4	8	8	7	9	12	17	13	11	8	10	17
Personrån	..	..	..	..	..	..	..	..	4	55	80	62	64	66	60	49	53	42	49
Skadegörelse	1297	1231	1188	1131	1195	1165	1072	1122	1154	1145	1400	1371	1530	1610	1769	1796	2023	2205	2321
Klotter	..	..	..	..	..	..	82	123	124	127	187	273	242	290	312	390	541	602	601
Trafikbrott	941	491	908	880	714	620	539	469	528	662	800	815	833	776	769	765	831	762	860
Narkotikabrott	366	390	438	302	350	460	500	462	534	498	405	450	525	452	484	642	649	603	788
Alkoholbrott	411	1157	373	477	360	296	258	211	225	279	264	194	174	169	162	181	226	226	243
Bedrägeri- och förfalskningsbrott	757	642	683	542	460	398	381	282	461	479	458	398	453	677	503	576	516	1153	1045

Källa: Brottsförebyggande rådet.

Tabell 2. Utvecklingen av antalet anmälda brott per 100 000 invånare i Västmanlands län uppdelat på olika brottskategorier åren 1990 till 2008.

Västmanlands län	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Totalt antal brott	14296	13496	13758	13473	12649	12639	12538	14301	13840	14729	15503	14576	15525	15064	14938	14679	14493	14817	16860
Misshandel inkl. grov	692	507	521	635	644	624	577	626	634	656	692	719	753	844	905	844	985	1011	1216
Misshandel utomhus	214	229	226	263	288	286	271	289	267	299	321	341	374	402	413	414	492	498	557
Våld mot tjänsteman	45	53	40	45	55	42	34	44	32	43	33	37	26	37	36	41	35	37	48
Sexualbrott	79	94	137	122	114	93	97	106	105	108	114	161	173	152	189	176	178	188	211
Våldtäkt utomhus inkl. grov	3	5	4	7	5	6	3	8	7	6	11	9	6	8	11	15	15	14	15
Olaga hot	..	..	..	..	..	..	..	..	62	350	452	470	496	496	613	614	615	630	665
Stöld-, rån- och häle- ri brott	8641	8264	8215	8078	7238	7629	7596	9049	8556	9027	9497	8347	8818	7808	7362	6981	6420	6081	6667
Tilgrepp av fordon	2699	2728	2827	2815	2525	2593	2428	2897	2481	2480	2404	2274	2380	1916	1788	1846	1796	1625	1685
Inbrottsstöld i bostad	170	153	156	165	143	158	157	163	148	153	201	159	163	156	137	125	126	126	177
Rån inkl. grovt	32	42	33	36	27	30	28	39	33	40	62	56	81	86	81	98	79	73	74
Butiksran	4	10	5	8	3	5	6	5	4	4	7	5	7	8	5	9	9	9	8
Personrån	..	..	..	..	..	..	..	..	3	30	43	40	62	64	62	75	60	47	54
Skadegörelse	1265	1143	1084	1226	1356	1404	1597	1721	1539	1468	1597	1728	1862	1811	1756	1860	1732	1871	2393
Klotter	..	..	..	..	..	..	510	542	472	422	443	634	712	625	401	595	474	487	702
Trafikbrott	959	1031	1113	1039	837	690	598	641	888	1079	1132	1027	1197	1221	1131	1057	989	1019	1079
Narkotikabrott	250	363	721	270	283	320	342	317	263	249	241	261	378	666	789	926	1014	1167	1622
Alkoholbrott	374	355	386	396	366	299	224	195	176	196	191	175	220	240	207	203	217	235	245
Bedrägeri- och för- falskningsbrott	1167	822	720	712	511	348	413	386	409	556	557	469	414	578	569	563	686	927	794

Källa: Brottsförebyggande rådet.

Tabell 3. Utvecklingen av antalet anmälda brott per 100 000 invånare i Örebro län uppdelat på olika brottskategorier åren 1990 till 2008.

Örebro län	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Totalt antal brott	13967	13537	13124	12827	11250	12059	12816	14024	13279	14089	13752	13082	13629	14289	13903	13783	14196	14007	14560
Misshandel inkl. grov	473	500	581	619	593	559	568	643	644	712	643	679	727	745	805	831	886	919	992
Misshandel utomhus	212	261	248	275	271	257	257	294	325	352	297	300	328	351	388	428	441	445	447
Våld mot tjänsteman	37	42	31	23	32	32	45	32	36	47	34	32	33	41	42	39	40	52	47
Sexualbrott	65	74	81	94	68	91	68	62	101	156	129	146	158	107	118	123	146	142	191
Våldtäkt utomhus inkl. grov	3	4	5	5	4	3	4	5	4	5	7	10	8	5	7	11	11	15	12
Olaga hot	..	..	..	..	..	..	..	..	36	369	395	453	482	450	501	519	545	606	649
Stöld-, rån- och häle- ri brott	8919	8411	8174	7888	6871	7657	8273	9054	8564	9066	8503	7620	8145	8111	7233	6837	6483	6126	5797
Tillgrepp av fordon	2516	2391	2477	2389	2205	2345	2490	2723	2430	2581	2236	2206	2134	1838	1760	1718	1722	1635	1547
Inbrottsstöld i bostad	228	201	178	170	160	167	179	198	175	197	210	136	185	163	126	156	141	132	115
Rån inkl. grovt	39	41	41	31	30	29	38	37	43	62	57	49	55	56	69	69	60	66	64
Butiksran	4	5	5	5	5	6	7	6	7	6	12	9	7	10	11	11	6	4	7
Personrån	..	..	..	..	..	..	..	..	4	44	27	28	34	31	42	43	36	46	45
Skadegörelse	1367	1191	1123	1134	1211	1148	1180	1674	1328	1195	1297	1411	1311	1617	1625	1440	1689	1831	2085
Klotter	..	..	..	..	..	..	54	514	296	88	201	216	153	373	348	189	384	254	464
Trafikbrott	711	830	791	758	561	479	442	436	440	604	723	685	716	812	851	755	892	866	884
Narkotikabrott	317	338	387	177	187	302	349	305	360	331	340	499	644	734	957	1265	1220	1247	1438
Alkoholbrott	329	352	356	428	302	254	340	203	209	248	252	202	205	220	231	265	347	314	329
Bedrägeri- och förfalsk- ningsbrott	984	908	667	620	375	386	322	457	397	395	525	386	291	471	405	593	498	639	886

Källa: Brottsförebyggande rådet.

Tabell 4. Utvecklingen av antalet anmälda brott per 100 000 invånare i Östergötlands län uppdelat på olika brottkategorier åren 1990 till 2008.

Östergötlands län	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Totalt antal brott	13104	12636	13414	12609	12959	13244	15497	13262	12953	13362	12964	12473	12831	12732	12324	12895	12428	12855	13002
Misshandel inkl. grov	383	420	490	590	673	593	570	589	600	668	639	606	620	704	740	804	863	905	920
Misshandel utomhus	173	190	235	265	275	270	270	280	278	325	290	276	291	346	364	411	436	461	457
Våld mot tjänsteman	20	25	23	25	22	25	29	36	32	47	46	27	38	36	37	41	40	41	46
Sexualbrott	51	71	83	133	98	84	86	73	91	83	100	101	103	110	121	137	134	138	151
Våldtäkt utomhus inkl. grov	4	3	4	5	5	5	5	5	5	5	7	8	5	7	8	10	9	10	11
Olaga hot	..	..	..	..	..	..	..	..	21	374	386	411	407	458	487	503	492	523	510
Stöld-, rån- och häleri-brott	8424	8125	8796	8096	8168	8421	8415	9000	8527	8478	7692	7300	7457	6664	6168	6656	5790	5643	5101
Tillgrepp av fordon	2461	2614	2705	2540	2547	2646	2550	2791	2492	2540	2104	1937	2028	1777	1574	1706	1451	1439	1271
Inbrottsstöld i bostad	187	137	184	147	159	175	159	149	166	170	176	136	167	188	126	108	117	121	104
Rån inkl. grovt	31	30	34	43	37	45	42	53	52	64	61	56	61	61	59	61	60	82	58
Butiksran	4	4	5	6	4	5	6	7	7	10	7	5	5	8	7	7	3	12	6
Personrån	..	..	..	..	..	..	..	..	2	42	42	38	47	40	41	43	45	55	42
Skadegörelse	1126	1141	1149	1118	1247	1390	1144	1166	1059	1065	1191	1293	1372	1497	1409	1430	1404	1837	1919
Klotter	..	..	..	..	..	..	66	68	90	103	126	212	249	293	194	187	286	408	510
Trafikbrott	552	659	649	597	468	406	342	367	405	529	675	665	712	688	633	577	621	629	669
Narkotikabrott	376	199	308	157	314	335	240	308	353	470	570	549	614	566	663	693	912	959	1082
Alkoholbrott	228	266	280	280	251	199	146	157	134	180	218	168	161	181	179	165	155	177	191
Bedrägeri- och förfalskningsbrott	1010	808	722	517	536	594	3190	400	572	553	606	512	397	692	764	737	797	763	1199

Källa: Brottsförebyggande rådet.

Tabell 5. Utvecklingen av antalet anmälda brott per 100 000 invånare i Stockholms län uppdelat på olika brottskategorier åren 1990 till 2008.

Stockholms län	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Totalt antal brott	21310	20636	20529	19544	17767	18373	18657	18942	18449	17927	17811	17357	18066	18676	18264	17858	17675	18961	20187
Misshandel inkl. grov	726	721	800	870	939	952	957	967	965	971	914	887	919	969	957	1029	1075	1151	1148
Misshandel utomhus	366	361	404	404	439	429	422	443	429	454	428	427	440	460	465	515	554	582	568
Våld mot tjänsteman	90	82	93	94	86	94	85	98	97	95	86	80	81	91	100	101	90	96	106
Sexualbrott	84	80	101	112	123	124	122	125	131	137	148	133	149	164	156	187	179	178	197
Våldtäkt utomhus inkl. grov	9	9	8	9	9	8	6	7	8	6	8	8	9	9	12	17	14	15	17
Olagga hot	..	..	..	..	..	0	0	0	33	570	581	608	635	625	608	637	628	678	672
Stöld-, rån- och häre- ribrött	13725	13163	12852	11800	10358	10467	10627	11120	10589	10396	9873	9269	9402	9091	9032	8608	8245	7938	7639
Tillgrepp av fordon	3142	3150	3048	2900	2357	2342	2296	2419	2169	2105	1896	1661	1734	1590	1340	1264	1146	1157	1106
Inbrottsstöld i bostad	500	467	449	381	330	263	279	297	253	232	204	171	180	199	249	228	203	234	240
Rån inkl. grovt	190	197	182	171	144	154	150	166	161	212	202	186	200	182	181	187	162	158	169
Butiksrän	15	20	17	17	11	13	13	12	12	16	16	15	18	21	18	21	15	15	18
Personrån	..	..	..	..	..	..	..	..	8	179	147	137	142	128	130	133	120	114	119
Skadegörelse	1418	1368	1409	1344	1451	1852	2027	2151	2285	1947	2002	2549	2694	2938	2710	2666	2464	3201	3694
Klotter	..	..	..	..	..	0	614	852	1049	727	752	1300	1416	1581	1391	1346	1072	1628	2154
Trafikbrott	1234	1297	1316	1315	1145	908	859	814	837	858	1103	1091	1085	1080	1020	1027	1156	1156	1113
Narkotikabrott	324	388	475	472	478	453	527	533	546	535	452	478	597	634	684	773	1021	1113	1157
Alkoholbrott	340	352	341	358	359	243	220	189	182	189	201	184	203	210	209	211	251	256	266
Bedrägeri- och förfälsk- ningsbrott	1864	1445	1374	1271	870	992	952	786	798	786	1070	737	854	1370	921	1002	998	1269	1844

Källa: Brottsförebyggande rådet.

Tabell 6. Utvecklingen av antalet anmälda brott per 100 000 invånare i Stockholms län uppdelat på olika brottskategorier åren 1990 till 2008.

Hela landet	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Totalt antal brott	14240	13915	13788	13663	12670	12962	13282	13462	13306	13420	13647	13304	13761	14013	13885	13753	13490	14280	14937
Misshandel inkl. grov	475	469	522	584	611	616	607	623	645	677	663	669	691	728	746	805	848	899	917
Misshandel utomhus	220	222	247	269	283	283	274	287	295	317	311	320	335	351	363	404	433	454	447
Våld mot tjänsteman	43	40	43	44	41	42	43	46	46	47	44	65	44	49	50	53	48	50	53
Sexualbrott	61	64	81	94	87	88	84	87	94	104	102	108	115	121	125	141	138	141	159
Våldtäkt utomhus inkl. grov	5	5	6	6	6	5	4	5	6	6	6	6	7	8	9	11	11	12	13
Olega hot	..	..	..	..	..	0	0	0	48	393	406	437	452	457	480	501	508	531	548
Stöld-, rån- och häre- ribrott	8759	8625	8574	8129	7537	7854	7950	8427	8223	8150	7994	7552	7751	7518	7294	7020	6458	6343	6107
Tillgrepp av fordon	2314	2348	2377	2328	2145	2205	2133	2249	2044	1982	1825	1709	1756	1598	1484	1425	1319	1292	1219
Inbrottsstöld i bostad	262	256	249	232	201	189	190	208	198	190	198	171	186	194	195	184	165	185	197
Rån inkl. grovt	70	72	72	70	61	65	66	75	76	97	101	96	101	96	96	104	95	95	97
Butiksrån	7	8	8	8	5	7	8	7	8	9	9	8	9	10	9	10	8	9	11
Personrån	..	..	..	..	..	..	..	0	6	77	71	68	71	67	68	74	69	68	66
Skadegörelse	1156	1109	1111	1107	1169	1236	1263	1341	1387	1294	1414	1538	1594	1712	1661	1658	1651	1982	2141
Klotter	..	..	..	..	..	0	179	258	319	235	279	421	481	520	445	440	411	571	730
Trafikbrott	860	915	898	892	738	624	569	539	535	625	838	821	847	854	836	813	865	880	895
Narkotikabrott	327	373	355	479	361	330	356	350	365	420	374	423	496	533	585	665	857	920	998
Alkoholbrott	399	374	331	353	314	255	253	198	188	210	235	201	205	204	214	233	249	280	306
Bedrägeri- och förfälsk- ningsbrott	1199	895	788	726	552	561	779	495	493	529	631	507	516	769	689	687	666	886	1205

Källa: Brottsförebyggande rådet.

Bilaga 4. Förändring i antalet anmälda brott åren 2006 till 2008

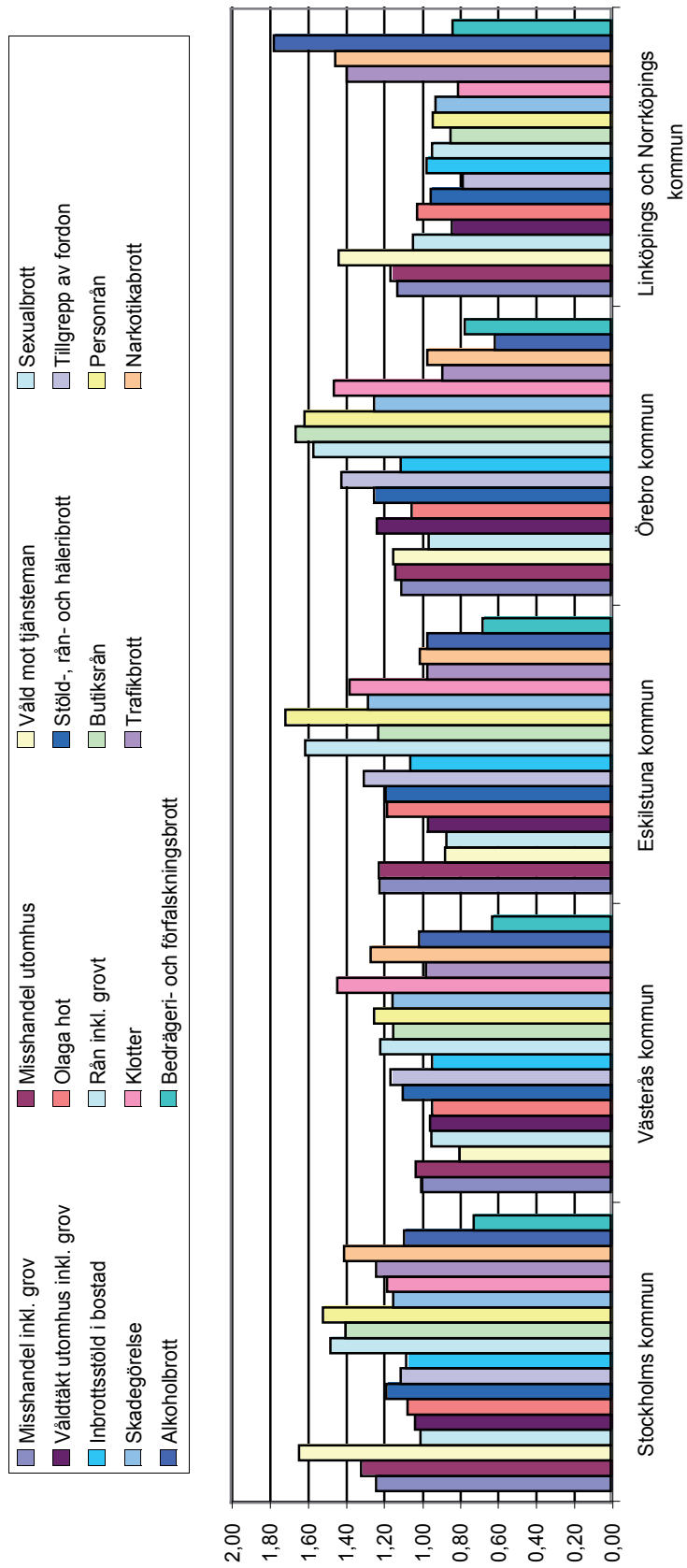
Tabell 1. Antalet anmälda brott per 100 000 invånare, förändring i antalet anmälda brott per 100 000 invånare och i procent mellan åren 2006 och 2008 i Södermanland, Västmanland, Örebro, Östergötland, Stockholm och landet i sin helhet.

	15530	2204	17 %	16860	2367	16 %	14560	364	3 %	13002	574	5 %	20187	2512	14 %	14937	1447	11 %
Södermanland, antal anmälningar per 100 000 invånare																		
Södermanland, ökning 2006 till 2008																		
Södermanland, procentuell förändring																		
Västmanland, antal anmälningar per 100 000 invånare																		
Västmanland, ökning 2006 till 2008																		
Västmanland, procentuell förändring																		
Örebro, antal anmälningar per 100 000 invånare																		
Örebro, ökning 2006 till 2008																		
Örebro, procentuell förändring																		
Östergötland, antal anmälningar per 100 000 invånare																		
Östergötland, ökning 2006 till 2008																		
Östergötland, procentuell förändring																		
Hela landet, antal anmälningar per 100 000 invånare																		
Hela landet, ökning 2006 till 2008																		
Hela landet, procentuell förändring																		
Totalt antal brott																		
Misshandel inkl. grov																		
Misshandel utomhus																		
Våld mot tjänsteman																		
Sexualbrott																		
Våldtäkt utomhus inkl. grov																		
Olaga hot																		
Stöld-, rån- och håleribrott																		
Tillgrepp av fordon																		
Inbrottsstöld i bostad																		
Rån inkl. grovt																		
Butiksrån																		
Personrån																		
Skadegörelse																		
Klotter																		
Trafikbrott																		
Narkotikabrott																		
Alkoholbrott																		
Bedrägeri- och förfalskningsbrott																		

Bilaga 5. Andelar anmälda brott i centralort i förhållande till population

Tabell 1. Kvot visande förhållandet mellan andelen av befolkningen och andelen anmälda brott i centralorten i varje län (värde över 1 = större andel anmälda brott än andel i befolkningen).

	Eskilstuna kommun	Västerås kommun	Örebro kommun	Linköpings och Norrköpings kommun	Stockholms kommun
Totalt antal brott	1,11	1,04	1,11	1,00	1,11
Misshandel inkl. grov	1,22	1,00	1,10	1,12	1,24
Misshandel utomhus	1,22	1,03	1,14	1,16	1,32
Våld mot tjänsteman	0,87	0,80	1,15	1,43	1,64
Sexualbrott	0,87	0,95	0,96	1,04	1,00
Våldtäkt utomhus inkl. grov	0,97	0,95	1,24	0,84	1,03
Olaga hot	1,18	0,94	1,05	1,02	1,07
Stöld-, rån- och häleribrott	1,19	1,10	1,25	0,95	1,18
Tillgrepp av fordon	1,30	1,16	1,42	0,78	1,11
Inbrottsstöld i bostad	1,06	0,94	1,11	0,97	1,08
Rån inkl. grovt	1,61	1,21	1,57	0,94	1,48
Butikerån	1,23	1,15	1,66	0,85	1,40
Personrån	1,72	1,25	1,61	0,94	1,51
Skadegörelse	1,28	1,15	1,25	0,92	1,15
Klotter	1,38	1,44	1,46	0,81	1,18
Trafikbrott	0,97	0,98	0,89	1,39	1,24
Narkotikabrott	1,00	1,27	0,97	1,45	1,41
Alkoholbrott	0,97	1,01	0,61	1,78	1,09
Bedrägeri- och förfalskningsbrott	0,67	0,63	0,77	0,83	0,73

Figur 1. Kvot visande förhållandet mellan andelen av befolkningen och andelen anmälda brott i centralorten i varje län (värde över 1 = större andel anmälda brott än andel i befolkningen).

Bilaga 6. Anmälda brott på kommunnivå

Tabell 1. Antalet anmälda brott per 100 000 invånare i Södermanlands län samt länets alla kommuner år 2008.

	Södermanlands län	Eskilstuna kommun	Flens kommun	Gnesta kommun	Katrineholms kommun	Nyköpings kommun	Oxelösunds kommun	Strängnäs kommun	Trosa kommun	Vingåkers kommun
Totalt antal brott	15530	17252	15524	9540	15048	13341	11829	13064	8357	9169
Misshandel inkl. grov	1152	1410	1052	643	1069	1022	744	1036	696	774
Misshandel utomhus	562	689	365	317	488	584	278	542	411	321
Våld mot tjänsteman	52	46	19	30	43	98	18	44	36	55
Sexualbrott	211	184	384	40	217	197	134	108	134	144
Våldtäkt utomhus inkl. grov	14	14	25	0	9	12	0	16	0	11
Olega hot	775	915	823	564	708	617	726	576	384	830
Stöld-, rån- och häleribrott	5886	7007	5061	3058	5229	5190	4606	5352	3384	2975
Tillgrepp av fordon	1379	1800	724	534	1417	1219	1210	1096	732	531
Inbrottsstöld i bostad	156	166	173	129	121	185	125	133	80	88
Rån inkl. grovt	93	150	99	20	78	33	27	41	27	144
Butiksrån	17	21	19	10	31	12	0	3	9	33
Personrån	49	84	43	0	28	18	18	22	9	88
Skadegörelse	2321	2983	1813	2098	2610	1820	1631	1783	1625	1117
Klotter	601	830	148	910	746	531	251	247	268	55
Trafikbrott	860	835	971	406	848	912	484	1127	375	420
Narkotikabrott	788	794	687	198	802	991	753	782	134	321
Alkoholbrott	243	236	223	139	292	240	179	266	170	243
Bedrägeri- och förfalskningsbrott	1045	658	2029	990	1321	718	493	649	402	619

Källa: Brottsförebyggande rådet.

Tabell 2. Antalet anmälda brott per 100 000 invånare i Västmanlands län samt länets alla kommuner år 2008.

	Västmanlands län	Arboga kommun	Fagersta kommun	Hallstahammar kommun	Kungsörs kommun	Köpings kommun	Norbergs kommun	Sala kommun	Skinnskattebergs kommun	Surahammars kommun	Västerås kommun
Totalt antal brott	16860	12321	14438	13263	7590	14433	15307	12755	12119	10632	17539
Misshandel inkl. grov	1216	772	1685	912	866	1215	711	1183	1139	743	1215
Misshandel utomhus	557	330	744	419	354	595	243	542	344	307	574
Våld mot tjänsteman	48	37	123	13	24	109	0	75	21	0	39
Sexualbrott	211	187	188	126	98	146	104	126	129	129	200
Våldtäkt utomhus inkl. grov	15	7	8	0	12	12	0	0	0	20	14
Olaga hot	665	420	671	692	452	624	364	720	731	466	629
Stöld-, rån- och häleri-brott	6667	5579	4859	5843	2868	6042	6830	4717	4104	3815	7331
Tillgrepp av fordon	1685	907	982	1837	549	1802	1335	1113	731	852	1957
Inbrottsstöld i bostad	177	202	172	93	110	207	451	117	172	238	168
Rån inkl. grovt	74	45	8	53	12	73	0	56	21	20	90
Butiksrån	8	0	0	7	0	16	0	14	0	0	10
Personrån	54	37	8	40	0	49	0	37	0	10	67
Skadegörelse	2393	1695	2495	2382	976	1600	1959	1870	1676	2002	2761
Klotter	702	412	515	353	134	174	433	332	322	248	1014
Trafikbrott	1079	1095	1399	878	525	1183	1595	940	859	1169	1055
Narkotikabrott	1622	1102	1104	592	513	1685	1335	832	1289	793	2057
Alkoholbrott	245	112	466	220	73	247	225	234	236	287	247
Bedrägeri- och förfalskningsbrott	794	330	335	266	305	316	659	468	365	327	536

Källa: Brottsförebyggande rådet.

Tabell 3. Antalet anmälda brott per 100 000 invånare i Örebro län samt länets alla kommuner år 2008.

	Örebro län	Askersunds kommun	Degerfors kommun	Hallsbergs kommun	Hällefors kommun	Karlskoga kommun	Kumla kommun	Laxå kommun	Lekebergs kommun	Lindesbergs kommun	Ljusnarsbergs kommun	Nora kommun	Örebro kommun
Totalt antal brott	14560	9947	10283	12213	6700	13117	13537	7378	7489	11285	14384	7223	16290
Misshandel inkl. grov	992	790	750	655	634	979	1335	475	563	857	1047	586	1098
Misshandel utomhus	447	378	365	223	458	441	560	170	239	355	349	298	511
Våld mot tjänsteman	47	35	20	39	13	67	30	17	0	39	58	48	54
Sexualbrott	191	228	142	170	81	134	160	153	253	147	136	96	184
Våldtäkt utomhus inkl. grov	12	18	0	0	0	3	5	17	14	4	0	19	15
Olaga hot	649	544	648	518	350	448	615	322	408	602	872	317	684
Stöld-, rån- och häleri/brott	5797	2722	3677	3099	3006	4995	3949	3358	2731	3961	4129	2478	7261
Tillgrepp av fordon	1547	474	851	531	431	1066	1195	526	338	918	368	567	2202
Inbrottsstöld i bostad	115	79	81	92	27	87	105	153	169	104	310	29	128
Rån inkl. grovt	64	0	0	39	0	23	40	17	56	26	58	10	101
Butiksrån	7	0	0	0	0	0	5	0	14	4	19	0	11
Personrån	45	0	0	20	0	17	25	17	42	9	39	10	73
Skadegörelse	2085	1045	1114	1304	620	1938	1990	1187	929	1965	1745	1345	2607
Klotter	464	79	20	328	13	221	205	34	56	684	155	327	679
Trafikbrott	884	650	1216	852	876	1276	930	356	535	879	2113	615	788
Narkotikabrott	1438	2116	1408	3446	445	1397	1590	373	633	948	1997	567	1399
Alkoholbrott	329	597	223	701	270	321	825	204	394	255	717	240	203
Bedrägeri- och förfalskningsbrott	886	246	476	478	216	758	895	288	422	489	368	461	684

Källa: Brottsförebyggande rådet.

Tabell 4. Antalet anmälda brott per 100 000 invånare i Östergötlands län samt länets alla kommuner år 2008.

	Östergöt- lands län	Boxholms kommun	Finspångs kommun	Kinda kommun	Linköpings kommun	Mjölby kommun	Motala kommun	Norrköpings kommun	Söderköpings kommun	Vadstena kommun	Valdemarsviks kommun	Ydre kommun	Åtvidabergs kommun	Ödeshögs kommun
Totalt antal brott	13002	9291	8050	6737	12415	14624	11508	14749	5897	8407	8708	5771	4827	9813
Misshandel inkl. grov	920	496	1051	504	842	781	888	1154	379	440	949	347	328	541
Misshandel utomhus	457	305	470	262	447	445	488	538	193	213	392	80	181	149
Våld mot tjäns- teman	46	0	34	20	57	35	48	51	7	27	38	0	0	56
Sexualbrott	151	114	73	61	131	82	107	186	43	253	139	27	95	19
Våldtäkt utom- hus inkl. grov	11	0	5	0	15	4	10	9	7	13	13	0	0	0
Olagga hot	510	763	542	363	403	434	605	610	207	560	658	214	164	298
Stöld-, rån- och häleribrott	5101	4045	3105	2491	5320	6017	3978	5814	2287	3411	3063	2111	2112	4925
Tillgrepp av fordon	1271	515	848	444	1678	1391	1295	1162	429	1106	532	187	724	597
Inbrottsstöld i bostad	104	95	48	30	104	168	60	118	64	173	13	0	129	205
Rån inkl. grovt	58	0	10	10	61	43	36	86	0	27	13	0	9	37
Butiksran	6	0	5	0	4	8	2	11	0	0	0	0	0	19
Personrån	42	0	5	10	47	31	26	60	0	27	13	0	0	19
Skadegörelse	1919	935	1070	837	2305	3512	1864	1756	1229	1133	962	321	715	1362
Klotter	510	57	39	40	1125	602	386	144	43	173	76	0	34	112
Trafikbrott	669	611	460	363	458	789	847	889	450	600	823	401	500	970
Narkotikabrott	1082	477	455	151	930	887	1112	1728	307	320	203	347	17	298
Alkoholbrott	191	134	155	182	109	191	331	229	207	133	354	160	224	187
Bedrägeri- och förfälsknings- brott	1199	515	349	1200	709	977	636	1328	329	706	658	1576	250	392

Källa: Brottsförebyggande rådet.

Tabell 5. Antalet anmälda brott per 100 000 invånare i Stockholms län samt länets alla kommuner år 2008. Fortsättning på nästa sida.

	Totalt antal brott	20187	1148	568	106	197	17	672	7639	1106	240	169	18	119	3694	2154	1113	1157	266	1844
Stockholms län																				
Botkyrka kommun		14212	1222	522	34	207	23	805	4559	639	258	141	14	106	3001	1490	1069	1048	236	718
Danderyds kommun		10321	496	188	55	120	0	321	4406	779	282	58	13	29	2680	1957	422	324	127	565
Ekerö kommun		7625	509	259	0	69	4	332	2745	291	105	28	0	20	1803	865	461	263	166	388
Haninge kommun		15636	1254	620	70	170	28	736	6149	962	182	156	32	96	2695	1018	1287	1016	253	570
Huddinge kommun		16585	1078	471	81	175	14	807	5948	928	266	139	18	91	3370	2007	1399	1082	264	879
Järfälla kommun		12473	938	404	38	142	16	598	5461	984	268	111	14	81	1844	637	473	526	121	701
Lidingö kommun		7250	364	137	35	68	5	228	3113	608	100	16	0	14	1384	629	452	179	154	399
Nacka kommun		12856	618	295	39	95	5	433	4953	721	293	86	9	48	2837	1842	747	935	337	625
Norrälje kommun		12162	1047	538	56	143	4	572	4785	737	112	36	5	25	1676	191	916	462	370	693
Nyckvars kommun		4676	304	148	7	59	0	148	2268	326	156	15	0	0	704	119	252	156	30	119
Nynäshamns kommun		14367	1164	555	47	157	20	787	5785	1156	138	142	16	98	2615	834	912	700	311	547
Salems kommun		13108	880	377	93	145	20	516	3895	727	159	46	13	33	2943	1673	847	470	185	1567
Sigtuna kommun		21062	1092	496	97	200	5	733	7106	872	192	87	11	55	6670	3745	719	798	213	1163
Sollentuna kommun		12777	685	345	32	117	2	457	5482	839	355	107	23	65	2700	1488	836	611	149	641
Solna kommun		19876	936	459	159	148	12	540	6600	918	210	109	6	82	3211	2092	1121	824	232	4343
Stockholms kommun		22545	1427	751	174	198	18	724	9063	1230	259	252	25	180	4257	2548	1381	1634	291	1342
Sundbybergs kommun		16611	978	433	76	219	22	705	6459	1082	329	191	22	135	3384	2145	734	1268	214	936

Fortsättning tabell 5. Antalet anmälda brott per 100 000 invånare i Stockholms län samt länets alla kommuner år 2008.

Södertälje kommun	17718	1344	629	89	220	23	791	6813	1207	249	126	15	81	2985	779	1214	1061	251	885
Tyresö kommun	10946	761	389	28	145	5	510	4506	868	201	62	12	43	1467	337	735	901	469	443
Täby kommun	10681	538	250	39	102	11	331	4457	713	202	39	3	29	2589	1727	655	455	168	592
Upplands-Bro kommun	15197	989	490	58	205	40	659	4623	1100	227	85	4	76	5666	3390	521	272	165	557
Upplands-Väsby kommun	17517	1151	598	79	155	16	689	6133	993	204	110	24	50	5504	3025	792	697	244	689
Vallentuna kommun	10409	733	370	21	143	17	471	4134	750	167	45	10	31	1936	883	827	631	164	603
Vaxholms kommun	7589	497	337	0	75	0	337	3354	693	56	9	0	9	928	281	553	290	262	375
Värmdö kommun	10419	735	358	32	127	8	418	4552	673	183	38	8	13	1161	310	757	929	426	315
Österåkers kommun	10075	660	296	26	140	5	369	4101	847	138	36	5	21	1792	696	766	603	229	517

Källa: Brottförebyggande rådet.

Bilaga 7. Sammanställning av siffror ur Nationella trygghetsundersökningen (åren 2006–2008)

Tabell 1. Brott mot person (andel utsatta individer) och egendomsbrott mot hushåll (andel utsatta hushåll) för de studerade länen.

	Södermanland	Västmanland	Örebro	Östergötland	Stockholm	Hela landet
Brott mot person (andel utsatta personer)	9 %	11 %	9 %	11 %	11 %	10 %
Personrån	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %
Misshandel	3 %	3 %	2 %	3 %	3 %	3 %
Hot	4 %	5 %	3 %	4 %	5 %	4 %
Sexualbrott	1 %	1 %	1 %	0 %	1 %	1 %
Trakasserier	4 %	4 %	4 %	5 %	5 %	5 %
Egendomsbrott mot hushåll (andel utsatta hushåll)	11 %	14 %	15 %	13 %	11 %	12 %
Bilstöld (bland hushåll som ägde bil)	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %
Cykelstöld	7 %	9 %	10 %	9 %	5 %	7 %
Stöld ur/från fordon	4 %	4 %	5 %	4 %	5 %	5 %
Inbrott	0 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %

Källa: Brottsförebyggande rådet.

Tabell 2. Brott mot person och egendomsbrott mot hushåll (antal händelser per 100 000 invånare) för de studerade länen.

	Södermanland	Västmanland	Örebro	Östergötland	Stockholm	Hela landet
Brott mot person (antal händelser per 100 000 invånare)	24600	21300	18500	20700	26000	25500
Personrån	800	1600	600	700	1800	1300
Misshandel	7400	5500	2900	6600	7100	7100
Hot	11600	8900	6500	8200	9900	10200
Sexualbrott	800	1000	4900	200	2400	2400
Trakasserier	4000	4300	3600	4900	4800	4500
Egendomsbrott mot hushåll (antal händelser per 100 000 invånare)	8000	10200	11000	10000	7400	8900
Bilstöld (bland hushåll som ägde bil)	300	500	300	300	400	400
Cykelstöld	4300	6400	7800	6600	3200	4800
Stöld ur/från fordon	3100	2800	2700	2400	3100	3000
Inbrott	200	400	300	700	700	600

Källa: Brottsförebyggande rådet.

Tabell 3. Andel anmälda händelser för brott mot person och egendomsbrott mot hushåll för de studerade länen. Kryssade rutor indikerar för små siffror för att få publiceras.

	Västmanland	Södermanland	Örebro	Östergötland	Stockholm	Hela landet
Brott mot person (andel anmälda händelser)	25 %	16 %	14 %	27 %	24 %	23 %
Personrån	66 %	45 %	x	x	38 %	38 %
Misshandel	25 %	17 %	24 %	30 %	33 %	28 %
Hot	25 %	14 %	11 %	26 %	17 %	22 %
Sexualbrott	x	x	x	x	25 %	15 %
Trakasserier	18 %	10 %	x	17 %	23 %	19 %
Egendomsbrott mot hushåll (andel anmälda händelser)	66 %	54 %	44 %	46 %	54 %	52 %
Bilstöld (bland hushåll som ägde bil)	x	x	x	x	x	97 %
Cykelstöld	52 %	39 %	32 %	39 %	35 %	38 %
Stöld ur/från fordon	88 %	67 %	67 %	57 %	64 %	64 %
Inbrott	x	x	x	x	75 %	76 %

Källa: Brottsförebyggande rådet.

Tabell 4. Plats för misshandel uppgiven av dem som utsatts i de studerade länen.

Plats för misshandel:	Södermanland	Västmanland	Örebro	Östergötland	Stockholm	Hela landet
I en bostad	27 %	x	x	20 %	16 %	17 %
På en arbetsplats eller skola	15 %	13 %	18 %	32 %	21 %	23 %
På en allmän plats	51 %	59 %	59 %	46 %	56 %	53 %
Annan plats	7 %	x	x	3 %	8 %	7 %

Källa: Brottsförebyggande rådet.

Tabell 5. Svar på frågan: Går du ut och roar dig? i de studerade länen.

Går du ut och roar dig?	Södermanland	Västmanland	Örebro	Östergötland	Stockholm	Hela landet
Nej	77 %	74 %	75 %	74 %	62 %	70 %
Ja, 2-3 gånger i månaden	18 %	21 %	19 %	20 %	26 %	21 %
Ja, minst en gång i veckan	5 %	5 %	6 %	6 %	12 %	8 %

Källa: Brottsförebyggande rådet.

Tabell 6. Andel åtalade, andel som druckit alkohol när de utsattes för brott samt andel som uppger att gärningspersonen var alkohol- eller narkotikapåverkad vid tillfället för brottet.

	Södermanland	Västmanland	Örebro	Östergötland	Stockholm	Hela landet
Andelen som uppger att de åtalats för brott	3 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %
Andelen utsatta som hade druckit alkohol när de utsattes för brott	27 %	22 %	34 %	23 %	25 %	27 %
Andelen utsatta som uppger att gärningspersonen var alkohol- eller drog-påverkad vid tillfället för brottet.	57 %	66 %	66 %	55 %	58 %	57 %

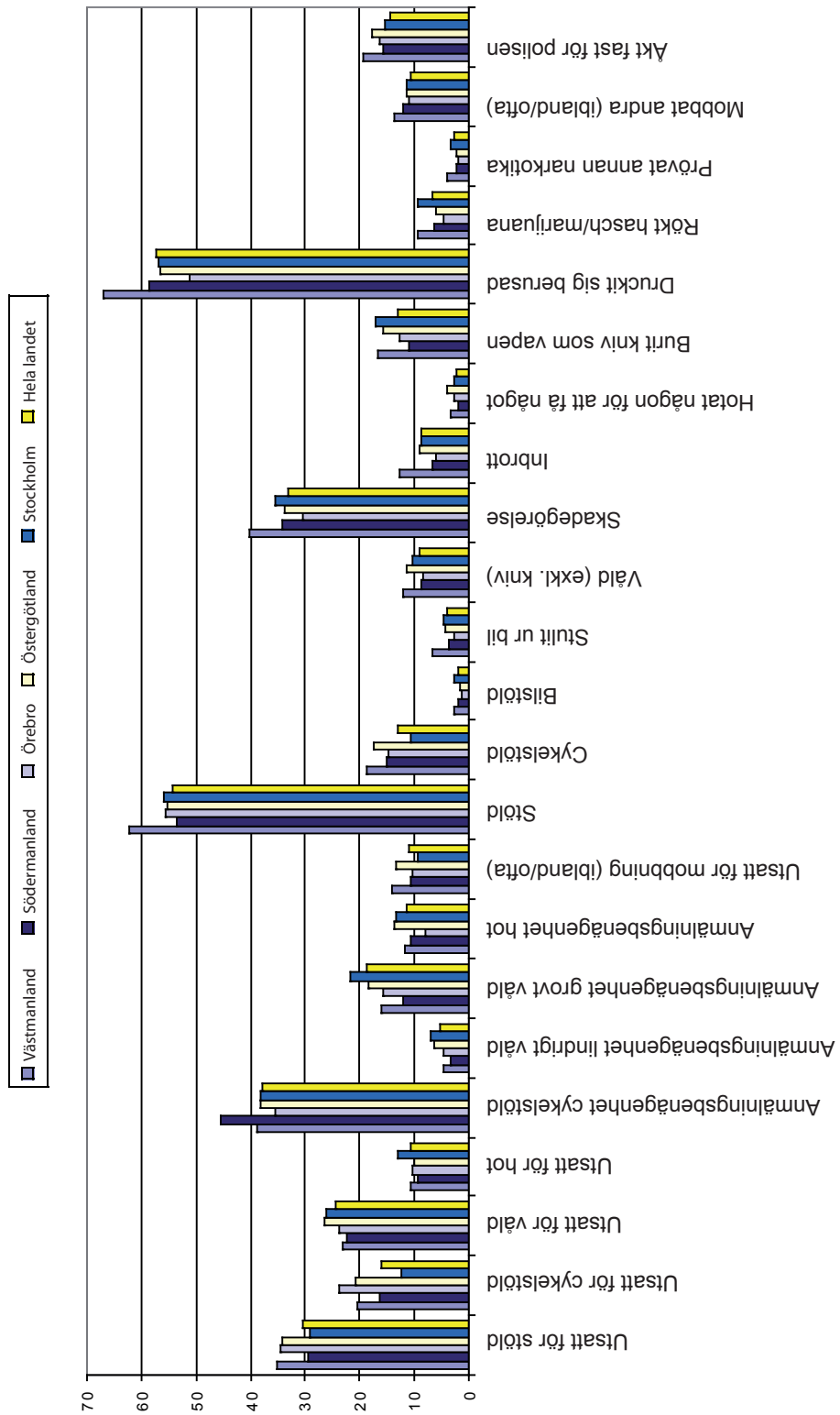
Källa: Brottsförebyggande rådet.

Bilaga 8. Sammanställning av siffror ur Skolundersökningen om brott (åren 2001, 2003 och 2005)

Tabell 1. Andelen och det faktiska antalet av samtliga svarande som svarat ja i Södermanland, Västmanland, Örebro, Östergötland, Stockholm och landet i sin helhet.

Län	Södermanland		Västmanland		Örebro		Östergötland		Stockholm		Hela landet	
	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal
Utsatt för stöld	30 %	219	35 %	173	35 %	238	34 %	343	29 %	1147	31 %	6802
Utsatt för cykelstöld	16 %	120	21 %	100	24 %	164	21 %	207	12 %	488	16 %	3586
Utsatt för våld	22 %	165	23 %	114	24 %	163	27 %	268	26 %	1027	25 %	5462
Utsatt för hot	9 %	68	11 %	53	11 %	72	10 %	102	13 %	513	11 %	2356
Anmälningssbenägenhet cykelstöld	46 %	52	39 %	37	36 %	55	38 %	79	38 %	179	38 %	1315
Anmälningssbenägenhet lindrigt våld	4 %	4	5 %	4	5 %	6	6 %	13	7 %	57	6 %	227
Anmälningssbenägenhet grovt våld	12 %	3	16 %	5	16 %	6	19 %	12	22 %	49	19 %	212
Anmälningssbenägenhet hot	11 %	7	12 %	6	8 %	5	14 %	12	14 %	60	11 %	235
Utsatt för mobbning (ibland/oftra)	11 %	79	14 %	69	11 %	72	13 %	132	10 %	370	11 %	2510
Stöld	54 %	397	62 %	308	56 %	388	55 %	558	56 %	2229	54 %	12098
Cykelstöld	15 %	110	19 %	92	15 %	103	17 %	175	11 %	426	13 %	2872
Bilstöld	2 %	15	3 %	13	1 %	10	2 %	17	3 %	102	2 %	418
Stulit ur bil	4 %	27	7 %	33	3 %	19	5 %	45	5 %	186	4 %	888
Våld (exkl. kniv)	9 %	63	12 %	59	8 %	58	12 %	115	10 %	413	9 %	2062
Skadegörelse	34 %	252	40 %	199	31 %	213	34 %	341	36 %	1413	33 %	7399
Inbrott	7 %	49	13 %	63	6 %	42	9 %	90	9 %	344	9 %	1933
Hotat någon för att få något	2 %	14	3 %	17	3 %	18	4 %	39	3 %	106	2 %	537
Burit kniv som vapen	11 %	81	17 %	82	13 %	87	16 %	156	17 %	679	13 %	2928
Druckit sig berusad	59 %	425	67 %	329	51 %	356	57 %	560	57 %	2244	57 %	12695
Rökt hasch/marijuana	6 %	47	10 %	47	5 %	33	6 %	60	9 %	371	7 %	1496
Prövat annan narkotika	3 %	18	4 %	19	2 %	14	3 %	25	3 %	135	3 %	606
Mobbat andra (ibland/oftra)	12 %	87	14 %	67	11 %	76	12 %	114	11 %	441	11 %	2371
Åkt fast för polisen	16 %	114	20 %	95	16 %	112	18 %	177	15 %	606	14 %	3172

Källa: Brottsförebyggande rådet.

Figur 1. Andelen av samtliga svarande som svarat att de utsatts för, anmält och utfört olika typer av brott, mobbat andra eller åkt fast för polisen i Södermanland, Västmanland, Örebro, Östergötland, Stockholm och landet i sin helhet.

För att ta reda på hur många personer som omhändertagits i slutenvården för våldsskador har en beställning gjorts från Socialstyrelsens epidemiologiska centrum. Nedan redovisas siffror för år 2007 (siffror för 2008 finns ännu inte tillgängliga). Redovisningen är uppdelad på år, kön och tre grova ålderskategorier (0–14 år, 15–29 år samt 30 år och uppåt).

Tabell 1. Köns- och åldersfördelning bland slutenvårdsbehandlade patienter som utsatts för yttre våldsskador år 2007.

Län	Södermanland	Västmanland	Örebro	Östergötland	Stockholm	Hela landet
Antal vårdade patienter per 100 000 invånare	28	36	35	28	29	29
Kön:						
Män	78 %	71 %	66 %	69 %	81 %	78 %
Kvinnor	22 %	29 %	34 %	31 %	19 %	22 %
Ålder:						
0–14	3 %	9 %	9 %	5 %	3 %	4 %
15–29	55 %	43 %	37 %	43 %	51 %	50 %
30+	42 %	48 %	54 %	46 %	46 %	46 %

Källa: Socialstyrelsen.

Bilaga 10. Tabeller och figurer till avsnittet om polisens arbete

Tabell 1. Statistik över polisens egen verksamhet.

Län	Södermanland	Västmanland	Örebro	Östergötland	Stockholm	Hela landet
Anmälda brott (år 2008)	15530	16860	14560	13002	20187	14937
Misstänkta personer per 100 000 invånare (år 2008)	1511	1575	1329	1263	1609	1288
Andelen misstänkta i åldern 15–20 år (år 2008)	27 %	28 %	26 %	27 %	22 %	25 %
Lagförda personer per 100 000 invånare (år 2007) (Obs! Samma person kan förekomma flera gånger)	1551	1617	1444	1367	1489	1352
Uppklaringsprocent (varav personuppläring) under år 2008	38 % (17 %)	31 % (18 %)	37 % (20 %)	35 % (18 %)	31 % (14 %)	35 % (17 %)
Antal anställda poliser per 100 000 invånare (faktiskt antal)	174 (466)	192 (479)	178 (494)	160 (677)	260 (5150)	193 (17892)
Anslagsfördelning per polis (tusen kronor)	872	748	755	814	812	797
Andelen anställda i åldern 19–34 år	25 %	25 %	26 %	25 %	26 %	24 %
Andelen anställda i åldern 45 år och över	38 %	35 %	40 %	45 %	33 %	38 %

Källor: Brottsförebyggande rådet och Polisens årsredovisning för år 2008 (Rikspolisstyrelsen, 2008).

Bilaga 11. Redovisning av strukturella förklaringsvariabler

Tabell 1. Strukturvariabler redovisade efter län. Enhet samt år anges vid varje variabel. (Obs! Heby kommun tillhörde Västmanland fram till den 1 januari 2007).

Nr	Variabler	Södermanland	Västmanland	Örebro	Östergötland	Stockholm	Hela landet
1	Befolkningsmängd (år 2008)	266357	249584	276900	421989	1965390	9219637
2	Befolkningskoncentration (snitt för åren 2007 och 2008)	44	49	32	40	302	23
3	Andel ungdomar i åldern 13–19 år (snitt för åren 2007 och 2008)	9,90	9,82	9,58	9,77	8,82	9,45
4	Andel män (snitt 2007 och 2008)	50	50	50	50	49	50
5	Andel med utländsk bakgrund (snitt för åren 2007 och 2008)	18	21	15	14	27	18
6	Utbildningsnivå, andel med högskole-, universitets- eller forskarutbildning	30	32	32	35	45	37
7	Sysselsättningsnivå (andel, snitt för åren 2007 och 2008)	64	65	64	63	70	66
8	Andel arbetslösa (snitt för åren 2007 och 2008)	4	3	4	3	2	3
9	Förändring i arbetslöshet (i procent mellan 2007 och 2008)	16	9	0	-1	14	17
10	Antal biståndshushåll per 100 000 invånare (år 2007)	3111	3119	2492	2839	2203	2286
11	Medianinkomst (i tusen kronor år 2007 ålder 20–64)	237	240	235	231	226	239
12	Skilsmässofrekvens per 100 000 invånare (år 2008)	23	23	23	20	24	22
13	Antal utflyttade per 100 000 invånare (år 2008)	3186	3024	2787	2859	2300	-
14	Andel 0–21-åringar som bor med ensamstående mamma (år 2007)	19	20	18	17	21	17
15	Vadeltagande senaste val (år 2006)	80	81	84	83	83	82
16	Andel frikyrkomedlemmar (år 2005)	2	2	5	3	1	3
17	Antal utskänkningsstillstånd per 10 000 invånare över 15 år (år 2008)	14	12	13	15	18	16
18	Alkoholförsäljning på Systembolaget i liter 100-procentig sprit per invånare över 15 år (år 2008)	3,81	5,41	4,87	4,74	6,47	5,38
19	Andel som fått en narkotikadiagnos per 100 000 invånare (år 2004)	205	188	234	140	254	189
20	Andel som fått en alkoholdiagnos per 100 000 invånare (år 2004)	447	422	525	454	695	506
21	Antal narkotikamissbrukare per 100 000 (år 2003)	302	324	333	283	332	278
22	Antal alkoholmissbrukare per 100 000 (år 2003)	813	862	952	889	1113	864

Källor: Statistiska centralbyrån (1–7, 10–15), Arbetsförmedlingen (8–9), Dagen.se (16), Statens folkhälsoinstitut (17–18), Socialstyrelsen (19–20) och SOU 2005:82 (21–22).

Bilaga 12. Enkät

Förändringar i brottsligheten på lokal nivå i Västmanlands och Södermanlands län

Bakgrund

Brottsförebyggande rådet (Brå) håller i samarbete med Rikspolisstyrelsen på att kartlägga brottslighetens struktur och omfattning i Västmanlands och Södermanlands län. Detta med anledning av att den anmälda brottsligheten i länen har stigit jämfört med jämförbara län under de senaste två åren. För att få en bild av vad detta kan bero på, till exempel en faktisk brottsökning eller särskilda insatser som ökat upptäcktsrisken eller synliggjort fler brott, vill vi ha din hjälp med att besvara några frågor som berör lokala förhållanden och förutsättningar i det område där du arbetar. Besvara frågorna kortfattat.

Vi behöver ha in ditt svar senast den ____ Den ifyllda enkäten skickas sedan till:

Om du fått enkäten elektroniskt kan svaren även mejlas till:

Har du frågor om undersökningen eller de enskilda frågorna går det bra att du hör av dig till _____ tel nr _____

Tack för din medverkan!

Frågorna

Fråga 1.

a) I vilket län är du verksam?

.....

b) I vilket område eller i vilken kommun arbetar du?

.....

c) Vilken befattning har du?

.....

Fråga 2.

Beskriv det enskilt största problemet bakom brottsligheten i området eller kommunen där du arbetar:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Fråga 3.

Finns det några särskilda, lokala, omständigheter, till exempel en särskilt brottsaktiv grupp, som påverkar brottsligheten i det område/den kommun där du är verksam? Är det några särskilda brottstyper som berörs?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Fråga 4.

Har det skett förändringar/omstruktureringar/omprioriteringar/utbildningar som rör polisens eget arbete som gör att andra brott upptäcks nu än vad som upptäcktes för ett par år sedan?
Är det några särskilda brottstyper som berörs?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Fråga 5.

Är omständigheterna som du angett i fråga 2 och 3 ovan av sådan betydelse att de även påverkar brottsstatistiken lokalt eller i länet som helhet?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Fråga 6.

Hur ser du på den framtida utvecklingen av brottsligheten inom de närmaste åren i området/kommunen där du är verksam?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Södermanlands och Västmanlands län har fler anmälda brott och även en större ökning i antalet anmälda brott under de senaste två åren än andra jämförbara län. Rapporten tittar närmare på vilka brottstyper det gäller samt om förändringarna beror på en ökad anmälningsbenägenhet, förändringar i upptäcktsrisk eller på en ökning i det faktiska antalet brott som begås. Med hjälp av olika undersökningar och förklaringsvariabler kartläggs de möjliga orsakerna.

Rapporten är ett samarbete mellan Rikspolisstyrelsen och Brottsförebyggande rådet.